

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการศึกษาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น ๓ ตอนดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์ในรูปแบบของการแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (แสดงไว้ในตารางที่ ๒ - ๘)

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ในรูปของการวิเคราะห์เนื้อหา นำเสนอเป็นความเรียง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น ๔ ส่วนดังนี้

ส่วนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็ก ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์

ตารางที่ ๒ จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ให้การสัมภาษณ์ (n = ๔๐)

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ	๗	๑๗.๕๐
หัวหน้างานพัฒนาหลักสูตร	๑	๒.๕๐
หัวหน้าภาควิชา	๓๒	๘๐.๐๐
เพศ		
ชาย	๒	๕.๐๐
หญิง	๓๘	๙๕.๐๐
อายุ		
ต่ำกว่า ๓๐ ปี	๑	๒.๕๐
๓๐ - ๔๐ ปี	๑๙	๔๗.๕๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๕	๓๗.๕๐
มากกว่า ๕๐ ปี	๕	๑๒.๕๐
วุฒิการศึกษาสูงสุด		
ปริญญาตรี	๒	๕.๐๐
ปริญญาโท	๓๖	๙๐.๐๐
ปริญญาเอก	๒	๕.๐๐
ประสบการณ์การเป็นอาจารย์พยาบาล		
ต่ำกว่า ๑๐ ปี	๑	๒.๕๐
๑๐ - ๑๕ ปี	๖	๑๕.๐๐
๑๖ - ๒๐ ปี	๑๗	๔๒.๕๐
มากกว่า ๒๐ ปี	๑๖	๔๐.๐๐

จากตารางที่ ๒ พบว่า ผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง มีอายุระหว่าง ๓๐ - ๔๐ ปี (ร้อยละ ๔๗.๕๐) จบการศึกษาในระดับปริญญาโทมากที่สุด (ร้อยละ ๙๐) ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การเป็นอาจารย์พยาบาลระหว่าง ๑๖ - ๒๐ ปี (ร้อยละ ๔๒.๕๐)

ตารางที่ ๓ จำนวนและร้อยละของผู้ให้การสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาหรือ กิจกรรมอื่น ๆ ในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ (n = ๔๐)

ประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยมีประสบการณ์	๑๑	๑๗.๕๐
เคยมีประสบการณ์	๒๙	๘๒.๕๐
รวม	๔๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๓ พบว่าผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เคยมีประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ (ร้อยละ ๘๒.๕๐)

ตารางที่ ๔ จำนวนและร้อยละของผู้ให้การสัมภาษณ์ เกี่ยวกับรูปแบบประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการ (n = ๒๙)

รูปแบบการประชุม	จำนวน	ร้อยละ
ร่วมประชุมเพื่อรับฟังแนวคิด	๖	๒๐.๖๙
เข้ารับการอบรม	๓	๑๐.๓๔
ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	๑๖	๕๕.๑๗
ร่วมประชุมเพื่อรับฟังแนวคิดและประชุมเชิงปฏิบัติการ	๓	๑๐.๓๔
ร่วมประชุมเพื่อรับฟังแนวคิดและเข้ารับการอบรม	๑	๓.๔๕
รวม	๒๙	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๔ พบว่าผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ (ร้อยละ ๕๕.๑๗) รองลงมาคือเคยเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังแนวคิด (ร้อยละ ๒๐.๖๙) ในขณะที่มีผู้เคยเข้าร่วมทั้งการประชุมรับฟังแนวคิดและเข้ารับการอบรมน้อยที่สุด (ร้อยละ ๓.๔๕)

ตารางที่ ๕ จำนวนและร้อยละของผู้ให้การสัมภาษณ์ เกี่ยวกับประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมอื่น ๆ ในการจัดหลักสูตรโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (n = ๔๐)

ประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยมีประสบการณ์	๒๖	๖๕.๐๐
เคยมีประสบการณ์	๑๔	๓๕.๐๐
รวม	๔๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๕ พบว่า ผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (ร้อยละ ๖๕)

ตารางที่ ๖ จำนวนและร้อยละของผู้ให้การสัมภาษณ์ เกี่ยวกับรูปแบบประสบการณ์การจัดหลักสูตรโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (n = ๑๔)

รูปแบบการประชุม	จำนวน	ร้อยละ
ร่วมประชุมเพื่อรับฟังแนวคิด	๘	๕๗.๑๔
เข้ารับการอบรม	๒	๑๔.๒๙
ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการ	๓	๒๑.๔๓
ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการและเข้ารับการอบรม	๑	๗.๑๔
รวม	๑๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๖ พบว่าผู้ให้การสัมภาษณ์ที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมในรูปแบบของเข้าร่วมการประชุมเพื่อรับฟังแนวคิด (ร้อยละ ๕๗.๑๔) รองลงมาคือเคยเข้าร่วมการประชุมเชิงปฏิบัติการ (ร้อยละ ๒๑.๔๓) ส่วนที่ เคยทั้งเข้ารับการอบรมและการประชุมเชิงปฏิบัติการมีน้อยที่สุด (ร้อยละ ๗.๑๔)

ตารางที่ ๗ จำนวนและร้อยละของผู้ให้การสัมภาษณ์ เกี่ยวกับประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมอื่น ๆ ในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (n = ๔๐)

ประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	จำนวน	ร้อยละ
ไม่เคยมีประสบการณ์	๓๖	๙๐.๐๐
เคยมีประสบการณ์	๔	๑๐.๐๐
รวม	๔๐	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๗ พบว่า ผู้ให้การสัมภาษณ์ส่วนใหญ่ไม่เคยมีประสบการณ์การเข้าร่วมประชุม อบรม สัมมนาหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน (ร้อยละ ๙๐)

ตารางที่ ๘ จำนวนและร้อยละของผู้ให้การสัมภาษณ์ เกี่ยวกับรูปแบบประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ($n = ๔$)

รูปแบบการประชุม	จำนวน	ร้อยละ
ประชุมเพื่อรับฟังแนวคิด	๑	๒๕.๐๐
ประชุมเชิงปฏิบัติการ	๓	๗๕.๐๐
รวม	๔	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๘ พบว่า ผู้ให้การสัมภาษณ์ที่เคยมีประสบการณ์เกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ส่วนใหญ่เคยเข้าร่วมในรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ (ร้อยละ ๗๕) มีผู้ให้การสัมภาษณ์เพียง ๑ คน ที่เคยเข้าร่วมประชุมเพื่อรับฟังแนวคิด (ร้อยละ ๒๕)

ตอนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ส่วนที่ ๑ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็ก สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดเล็ก แห่งที่ ๑

๑. ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดเล็กแห่งที่ ๑ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งอยู่ในตัวเมือง ห่างจากโรงพยาบาลศูนย์ประมาณ ๖ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๒ ไร่ เปิดดำเนินการมาแล้วประมาณ ๗ ปี ปัจจุบันเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๒ ปี) ในปีการศึกษา ๒๕๔๕ จะเปิดรับนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง 2 ปี) ภาคพิเศษจำนวน ๕๐ คน ปัจจุบันมีนักศึกษารวมทั้งสิ้น ๓๗๑ คน มีอาคารเรียน ๒ หลัง ประกอบไปด้วย ห้องเรียนแบบชั้นบันได ๑ ห้อง ห้องเรียนจุ ๕๐ คน

๖ ห้อง ห้องประชุมกลุ่มย่อย ๕๐ คน ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางการพยาบาล ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการกายวิภาคศาสตร์ ๑ ห้อง ห้องสมุด ๑ ห้อง มีหนังสือประมาณ ๘,๐๐๐ เล่ม มีวารสารวิชาการภาษาไทย ๒๙ ชื่อเรื่อง วารสารวิชาการภาษาอังกฤษ ๑๓ ชื่อเรื่อง วารสารทั่วไป ๘ ชื่อเรื่อง สิ่งพิมพ์ภาษาไทย ๓ รายการ สิ่งพิมพ์ภาษาอังกฤษ ๓ รายการ มีหอประชุม ๑ หลัง หอพักนักศึกษา ๑ หลัง อาจารย์จำนวน ๒๓ คน วิชาชีพ ๗ คน เหลืออาจารย์ที่ปฏิบัติงานจริง ๑๖ คน โดยจบการศึกษาในระดับปริญญาตรี ๕ คน ระดับปริญญาโท ๑๑ คน สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาคือ ๑:๑๗ ในส่วนของงานวิชาการ วิทยาลัยแห่งนี้ได้แบ่งเป็น ๕ กลุ่มวิชา คือ (๑) กลุ่มวิชาการศึกษาทั่วไปและวิทยาศาสตร์พื้นฐาน (๒) กลุ่มวิชาการพยาบาลแม่และเด็ก (๓) กลุ่มวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุและการรักษาพยาบาล (๔) กลุ่มวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช และ (๕) กลุ่มวิชาพื้นฐานการพยาบาลและพัฒนาวชิชาชีพซึ่งขึ้นตรงต่องานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนโดยมีรองผู้อำนวยการงานวิชาการและวิจัยเป็นผู้ดูแล

๖. ประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

วิทยาลัยมีการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยจัดให้มีการบูรณาการ ระหว่างรายวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุ การพยาบาลจิตเวชและการพยาบาลอนามัยชุมชน ในการฝึกภาคปฏิบัติ สำหรับการจัดหลักสูตรแบบนี้วิทยาลัยประสบปัญหาด้านจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา

๓. การเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๓.๑ การกำหนดนโยบาย

วิทยาลัยมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งปรากฏอยู่ในแผนกลยุทธ์พัฒนางานวิชาการและวิจัย คือ “ พัฒนาสมรรถนะนักศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงระบบสุขภาพ โดยมีมาตรการคือบูรณาการเนื้อหาวิชาเพื่อรองรับระบบการประกันสุขภาพถ้วนหน้า มีกิจกรรมและโครงการคือ (๑) พัฒนาอาจารย์ให้มีความรู้เกี่ยวกับระบบสุขภาพที่เปลี่ยนแปลงโดยการส่งเข้าอบรม สัมมนา ประชุมวิชาการและศึกษาดูงาน (๒) จัดประชุมเพื่อทำแผนการสอนร่วมกันในหลายสาขาวิชา (๓) ส่งเสริมให้มีการทำโครงการวิจัยพัฒนาการเรียนการสอนแบบบูรณาการเนื้อหาวิชา (๔) จัดโครงการฝึกภาคปฏิบัติให้สอดคล้องกับระบบสุขภาพที่เปลี่ยนแปลง (๕) จัดทำโครงการศึกษาดูงานให้นักศึกษา วิทยาลัยมีแนวทางการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติ โดยจัดให้มีการประชุมกรรมการ

วิชาการและกรรมการหลักสูตร เพื่อกำหนดให้มีผู้รับผิดชอบงานโดยมีรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นประธาน วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย

๓.๒ การเตรียมความพร้อมด้านการจัดทำหลักสูตร

วิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบด้านการจัดหลักสูตร คือ “ คณะกรรมการหลักสูตร ” ซึ่งมีรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นประธานและหัวหน้ากลุ่มวิชาทุกกลุ่มวิชาเป็นกรรมการ วิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรคือ อาจารย์ภายในวิทยาลัยมีจำนวนน้อยทำให้ไม่สามารถสรรหาอาจารย์ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้มาดำรงตำแหน่งได้ นอกจากนี้อาจารย์ที่เป็นกรรมการยังขาดประสบการณ์ในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานอีกด้วย วิทยาลัยได้มีการนำแนวคิดการปฏิรูประบบสุขภาพมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยใช้ในการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ นอกจากนี้ทางวิทยาลัยยังได้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับชุมชน เช่น ปัญหาสุขภาพของคนในชุมชน ซึ่งข้อมูลนี้ทางวิทยาลัยได้มาจากการเข้าร่วมประชุมประจำเดือนกับทางสาธารณสุขจังหวัด สำหรับข้อมูลพื้นฐานที่วิทยาลัยใช้ในการบ่งชี้ทิศทางการจัดหลักสูตร คือ นโยบายสุขภาพ วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิทยาลัยมีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งได้จัดทำเป็นแผนการศึกษาประจำปี ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เนื่องจากอาจารย์ภายในวิทยาลัยมีจำนวนน้อยดังนั้นผู้บริหารและผู้ปฏิบัติงานจึงเป็นบุคคลกลุ่มเดียวกัน ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณทางวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมด้านการนำหลักสูตรไปใช้ซึ่งพอเพียง

๓.๓ การเตรียมความพร้อมด้านการนำหลักสูตรไปใช้

๓.๓.๑ การบริหารหลักสูตร

วิทยาลัยไม่มีการวางแผนการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานแต่ได้มีการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งภายในวิทยาลัยและภายนอกวิทยาลัยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา คือ ห้องประชุมกลุ่มย่อยและการให้บริการห้องสมุด ซึ่งห้องสมุดจะเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๙.๐๐ น. ในวันราชการ ส่วนการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์ ได้เตรียมไว้เฉพาะภายในวิทยาลัยเท่านั้น เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. – ๒๒.๐๐ น. สำหรับการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุและสื่อการเรียนทางวิทยาลัยได้มีการจัดเตรียม หนังสือ วารสารวิชาการ งานวิจัยและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องไว้ให้นักศึกษาค้นคว้า วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน ส่วนการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร ทางวิทยาลัยยังไม่มีมีการวางแผนเพื่อนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

๓.๓.๒ การประเมินผลหลักสูตร

วิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้ที่รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร โดยเรียกว่า “ คณะกรรมการประเมินผล ” ทางวิทยาลัยยังไม่มีแผนการประเมินผลหลักสูตรอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร แต่อยู่ในระหว่างการพูดคุยกันอย่างไม่เป็นทางการ วิทยาลัยยังไม่ประสบปัญหาด้านการประเมินผลหลักสูตร

๓.๓.๓ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุมชนที่ทางวิทยาลัยใช้เป็นฐานในการเรียนรู้ คือ หอผู้ป่วยในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลชุมชน สถานีอนามัยและหมู่บ้านซึ่งมีทั้งที่เป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท วิทยาลัยมีการวางแผนประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบโดยการประสานงานไปยังฝ่ายพัฒนาบุคลากร สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่วิทยาลัยตั้งอยู่ เพื่อขอความร่วมมือในการออกไปประชาสัมพันธ์หลักสูตรให้กับโรงเรียนมัธยมในเขตจังหวัดที่วิทยาลัยตั้งอยู่ นอกจากนี้ยังได้จัดให้มีการออกเสียงตามสายของจังหวัดสัปดาห์ละ 1 ครั้ง ส่วนด้านการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางวิทยาลัยมีการประสานงานโดยจัดให้มีการประชุมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ฝ่ายการพยาบาล สถานีอนามัยและชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกเพื่อชี้แจงการจัดหลักสูตรในส่วนที่เป็นการฝึกภาคปฏิบัติ นอกจากนี้ยังจัดให้มีการสัมมนาครูพี่เลี้ยงร่วมด้วยวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการประสานงานกับชุมชนที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดเล็ก แห่งที่ ๒

๑. ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขนาดเล็กแห่งที่ ๒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งอยู่ในตัวเมืองด้านหลังโรงพยาบาลศูนย์ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๘๔๐ ตารางเมตร เปิดดำเนินการมาประมาณ ๖ ปี ปัจจุบันเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๒ ปี) ปีการศึกษา ๒๕๔๕ วางแผนที่จะเปิดหลักสูตรฝึกอบรบระยะสั้นเพื่อพัฒนาบุคลากรทางสุขภาพ คือ หลักสูตร อาชีวเวชศาสตร์ หลักสูตรการดูแลผู้สูงอายุ และหลักสูตรการนวดฝ่าเท้า มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น ๓๑๘ คน มีอาคาร ๒ หลัง เป็นอาคาร ๖ ชั้น ๑ หลังและอาคาร ๘ ชั้น ๑ หลัง ประกอบไปด้วย ห้องเรียนจุ ๓๐ คน ๔ ห้อง ห้องเรียนจุ ๕๐ คน ๖ ห้อง ห้องเรียนจุ ๗๕ คน ๒ ห้อง ห้องเรียนจุ ๑๐๐ คน ๒ ห้อง ห้องเรียนจุ ๒๐๐ คน ๑ ห้อง ห้องประชุมจุ ๓๐ คน ๑ ห้อง ห้องประชุมจุ ๓๐๐ คน ๑ ห้อง ห้องประชุมจุ ๓๕๐ คน ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางการพยาบาล ๑ ห้อง ห้องสมุด ๑ ห้อง มีหนังสือประมาณ ๑๓,๐๐๐ เล่ม มี

อาจารย์จำนวน ๓๑ คน อัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับนักศึกษา คือ ๑:๑๐.๒๕ ผู้อำนวยการคนปัจจุบันบริหารวิทยาลัยแห่งนี้มาแล้ว ๕ ปี สำหรับงานวิชาการแบ่งออกเป็น ๘ ภาควิชาคือ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ภาควิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ภาควิชาการพยาบาลเด็กและภาควิชาบริหารการพยาบาลและพัฒนาวิชาชีพ

๒. ประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

วิทยาลัยมีการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยเริ่มมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๔๑ แต่เริ่มชัดเจนในปี พ.ศ. ๒๕๔๒ ถึงปัจจุบัน โดยจัดให้มีการบูรณาการเนื้อหาวิชาที่มีความซ้ำซ้อนกันมาสอนด้วยกัน เนื้อหาวิชาที่ใกล้เคียงกันจัดให้นักศึกษาได้เรียนในเทอมเดียวกัน การจัดลำดับเนื้อหาจะไล่เรียงลำดับให้นักศึกษาได้เรียนตั้งแต่เด็กไปจนถึงคนแก่ การจัดหลักสูตรทางวิทยาลัยได้มีการประชุมอาจารย์ให้อาจารย์ทุกท่านมีส่วนร่วมในการทำแผนการศึกษา (master plan) ซึ่งอาจารย์ทุกท่านจะต้องร่วมประชุมกันบ่อยๆ สำหรับการใช้ชุมชนเป็นฐานการเรียนรู้นี้วิทยาลัยเริ่มจัดตั้งแต่วิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ๑ และ ๒ โดยการเรียนภาคทฤษฎีจัดให้นักศึกษาลงไปศึกษาในชุมชนบริเวณรอบวิทยาลัย แล้วนำปัญหาที่พบมาประชุมปรึกษากัน ส่วนในการฝึกภาคปฏิบัติในวิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ทางวิทยาลัยได้กำหนดให้นักศึกษาฝึกที่ชุมชนและหอผู้ป่วยอย่างละ ๒ สัปดาห์ (จากเดิมที่เคยกำหนดให้นักศึกษาฝึกภาคปฏิบัติบนหอผู้ป่วย ๔ สัปดาห์) โดยในการฝึกภาคปฏิบัติที่ชุมชนทางภาควิชาได้ร่วมกับ ภาควิชาอนามัยชุมชนให้นักศึกษาได้นำเครื่องมือการวินิจฉัยชุมชนออกไปใช้ในการศึกษาชุมชนด้วย ส่วนในรายวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุวิทยาลัยได้ส่งนักศึกษาออกไปเรียนรู้ที่ชมรมผู้สูงอายุในชุมชนใกล้เคียงกับวิทยาลัย ทางวิทยาลัยมีนโยบายที่จะมอบหมายให้นักศึกษาลงไปดูแลชุมชนในลักษณะของการเป็นพยาบาลประจำครอบครัวโดยจะให้นักศึกษาออกเยี่ยมสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง แต่ประสบปัญหา คือ ชุมชนใกล้เคียงวิทยาลัยเป็นชุมชนเมืองชาวบ้านเร่งรีบในการประกอบอาชีพ ถ้างงพื้นที่แต่เช้าชาวบ้านจะไม่ให้ความร่วมมือ หรือถ้าคุยกับชาวบ้านนานเกิน ๑ ชั่วโมงชาวบ้านก็จะไม่ให้ความร่วมมือ อีกทั้งวิทยาลัยเป็นวิทยาลัยที่ตั้งใหม่ชาวบ้านแถบนั้นยังไม่ค่อยคุ้นเคยกับการเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ทางวิทยาลัยได้แก้ไขปัญหาโดยการปรับเวลาในการลงพื้นที่และประสานงานไปทางผู้ว่าการเขตให้ประธานวัฒนธรรมของชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในวิทยาลัยเช่นเป็นกรรมการการสอบคัดเลือกนักศึกษาและทางวิทยาลัยได้จัดทำโครงการบริการวิชาการแก่ชุมชนมากขึ้นเช่นจัดงานวันเด็กที่ศูนย์การค้าใกล้กับวิทยาลัย เป็นต้น นอกจากนี้ชาวบ้านมีความคาดหวังกับนักศึกษาพยาบาลสูงมาก ดังนั้นเมื่อนักศึกษาออกชุมชน ชาวบ้านมักจะปรึกษาปัญหาด้านสุขภาพเสมอ ซึ่งจะเป็นปัญหามากกับนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ ๑ เพราะยังไม่มีความรู้มากพอที่จะตอบปัญหาชาวบ้านได้ทุกเรื่องทำให้เกิดความคับข้องใจทั้งนักศึกษาและประชาชน

๓. การเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๓.๑ การกำหนดนโยบาย

วิทยาลัยมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน วิทยาลัยมีการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติคือ จัดให้มีการประชุมอาจารย์และทำแผนการศึกษา (master plan) ร่วมกัน

๓.๒ การเตรียมความพร้อมด้านการจัดทำหลักสูตร

วิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการที่รับผิดชอบด้านการจัดทำหลักสูตร ในส่วนของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางวิทยาลัยได้มีการนำแนวคิดการปฏิรูประบบสุขภาพมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นอกจากนี้ทางวิทยาลัยยังได้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับนโยบายสุขภาพ เช่น นโยบาย ๓๐ บาท รักษาทุกโรค นโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพ นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ โดยทำการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงสาธารณสุข สำหรับข้อมูลพื้นฐานที่วิทยาลัยใช้ในการบ่งชี้ทิศทางการจัดหลักสูตร คือ นโยบายสาธารณสุข ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิทยาลัยได้มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งได้จัดทำเป็นแผนการศึกษาประจำปี ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณทางวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมของอาจารย์ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการเตรียมนักศึกษา ซึ่งเพียงพอ

๓.๓ การเตรียมความพร้อมด้านการนำหลักสูตรไปใช้

๓.๓.๑ การบริหารหลักสูตร

วิทยาลัยมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยทางวิทยาลัยได้จัดให้อาจารย์มีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายการพัฒนาบุคลากรและมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากรเป็นจำนวนเงิน ๗,๐๐๐ บาท / คน / ปี ซึ่งอาจารย์แต่ละท่านมีสิทธิในการเลือกหัวข้อการอบรมเพื่อการพัฒนาตนเอง นอกจากนี้วิทยาลัยยังเปิดโอกาสให้อาจารย์ขอลาเพื่อทำวิจัยได้ สำหรับการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีการเตรียมทั้งภายในวิทยาลัยและภายนอกวิทยาลัยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ คือ ภายในวิทยาลัยจัดให้มีห้องประชุมกลุ่มย่อยทั้งที่อาคารเรียนและหอพักนักศึกษาซึ่งนักศึกษาสามารถใช้ได้ตลอดเวลา การให้บริการห้องสมุดในอดีตเปิด

ให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๒๔.๐๐ น. ทุกวันแต่ขณะนี้ทางวิทยาลัยได้ย้ายที่ทำการไปอยู่ที่อาคารเรียนหลังใหม่ทำให้การให้บริการห้องสมุดเปิดทำการได้เฉพาะเวลาราชการเพราะมีปัญหาเจ้าหน้าที่ไม่พอแต่ทางวิทยาลัยกำลังหาแนวทางแก้ไขเพื่อให้เปิดทำการได้เหมือนเดิม ส่วนการใช้บริการห้องคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต นักศึกษาสามารถใช้บริการได้ตลอดเวลา การเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกภายนอกวิทยาลัย ทางวิทยาลัยพยายามหาแหล่งฝึกที่มีการให้บริการอินเทอร์เน็ตหรือใกล้กับที่ให้บริการอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังประสานงานกับแหล่งฝึกเพื่อขอใช้ห้องประชุมกลุ่มย่อยและการใช้ห้องสมุด ถ้านักศึกษาต้องฝึกภาคปฏิบัติเป็นระยะเวลานานๆ นักศึกษาสามารถทำบันทึกข้อความเพื่อขอยืมหนังสือได้จนกว่าจะสิ้นสุดการฝึกภาคปฏิบัติ สำหรับการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุและสื่อการเรียนทางวิทยาลัยได้มีการเตรียมความพร้อม โดยมีการจัดเตรียม หนังสือ วารสารวิชาการ งานวิจัย ซีดีรอม บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ทางวิทยาลัยได้มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน โดยเปิดโอกาสให้อาจารย์สั่งซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดได้ตามความต้องการ ส่วนนักศึกษาทางวิทยาลัยเปิดโอกาสให้นักศึกษาสามารถเลือกซื้อหนังสือเข้าห้องสมุดได้ภายใต้งบประมาณ ๕๐๐ / คน / ปี โดยให้อาจารย์และนักศึกษาไปเลือกหนังสือและสั่งซื้อได้ด้วยตนเองที่ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน ทางวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อติดตามการใช้หลักสูตร โดยฝ่ายวิชาการจะเป็นผู้ดำเนินการติดตามการนิเทศด้วยตนเอง ทางวิทยาลัยประสบปัญหาด้านการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรคือ อาจารย์บางคนไม่เข้าใจจุดประสงค์ของการนิเทศ เข้าใจว่าการนิเทศคือการจับผิด มีอาจารย์บางภาควิชาต้องการให้ฝ่ายวิชาการไปนิเทศการสอนแต่ฝ่ายวิชาการมีภาระงานมากไม่มีเวลาเพียงพอที่จะนิเทศได้ทุกภาควิชา จึงนิเทศเฉพาะอาจารย์ใหม่

๓.๓.๒ การประเมินผลหลักสูตร

วิทยาลัยได้กำหนดให้ฝ่ายประเมินผลเป็นผู้รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร มีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตร การประเมินเอกสารหลักสูตรและแผนการสอน ซึ่งผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นที่ปรึกษาและผู้ประเมินเองเพราะจบปริญญาเอกด้านการศึกษา มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรและมีการประเมินระบบหลักสูตรทุกปี โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและผู้รับบริการมีส่วนร่วมในการประเมินผลหลักสูตรด้วย วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการประเมินผลในหลักสูตรระดับรายวิชาคืออาจารย์ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจและขาดทักษะในการประเมินผลโดยเฉพาะการตัดเกรด

๓.๓.๓ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุมชนที่ทางวิทยาลัยใช้เป็นฐานการเรียนรู้ คือหอผู้ป่วยในโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลชุมชน สถานีอนามัยและหมู่บ้านซึ่งมีทั้งที่เป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท

วิทยาลัยได้มีการวางแผนประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบในลักษณะของการประชุมชี้แจงและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการคัดเลือกนักศึกษาโดยเชิญผู้นำชุมชนมาร่วมเป็นคณะกรรมการ ส่วนด้านการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางวิทยาลัยมีการประสานงานกับศูนย์สาธารณสุขชุมชนโดยตรงแล้วศูนย์สาธารณสุขชุมชนจะเป็นผู้ประสานงานกับชุมชน เพื่อนัดคณะกรรมการชุมชนประชุมวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการประสานงานกับชุมชนที่เกี่ยวข้อง

**สรุปภาพรวมการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อม
ในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
ของวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็ก ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข**

วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ขนาดเล็กมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีแนวทางในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติคือ ประชุมร่วมกับกรรมการวิชาการและกรรมการหลักสูตร ให้อาจารย์ทุกคนร่วมทำแผนการศึกษา วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการการจัดทำหลักสูตร และประสบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการคือ จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ อาจารย์ไม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ อาจารย์ไม่มีประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดหลักสูตร โดยศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายสุขภาพ นโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพ นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ นโยบาย ๓๐ บาทรักษาทุกโรค และปัญหาสุขภาพของคนในชุมชน ส่วนข้อมูลที่วิทยาลัยใช้สำหรับการบ่งชี้ทิศทางในการจัดหลักสูตรคือ นโยบายสุขภาพส่วนวิธีที่ทางวิทยาลัยใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน คือ จากการประชุมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ศึกษาจากเอกสาร รายงานและงานวิจัย วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน มีทั้งวิทยาลัยที่ทำการวางแผนและไม่วางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งทั้ง 2 วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการวางแผน วิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมของอาจารย์ นักศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตร สื่อการเรียน การเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีทั้งวิทยาลัยที่มีการวางแผนการเตรียมบุคลากรและไม่มีการวางแผน สำหรับวิธีการที่ใช้ในการเตรียมบุคลากรคือ ให้อาจารย์ร่วมกำหนดนโยบายการพัฒนาบุคลากร และจัดสรรงบประมาณให้อาจารย์และให้อาจารย์เลือกหัวข้อในการพัฒนาดตนเอง ไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร วิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ทั้งภายในวิทยาลัยและภายนอก

วิทยาลัยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาคือห้องประชุมกลุ่มย่อย ห้องสมุด ส่วนห้องคอมพิวเตอร์ มี ๑ วิทยาลัยที่ได้เตรียมไว้ที่แหล่งฝึกภาคปฏิบัติด้วย วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนการเตรียมวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน วิทยาลัยมีการเตรียมหนังสือ วารสารวิชาการ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้ให้นักศึกษาค้นคว้า ไม่ประสบปัญหาด้านการเตรียมวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน มี ๑ วิทยาลัยที่มีการวางแผนนิเทศการใช้หลักสูตร ซึ่งประสบปัญหาคือ อาจารย์มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศ อาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการนิเทศและอาจารย์ผู้รับผิดชอบการนิเทศมีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถทำการนิเทศได้อย่างทั่วถึง วิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร มี ๑ วิทยาลัยที่มีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งทำการประเมินเอกสารหลักสูตร การใช้หลักสูตร สมรรถนะของหลักสูตรและประเมินระบบหลักสูตร ซึ่งประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านการประเมินผลคือ อาจารย์ขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผลหลักสูตรโดยเฉพาะในหลักสูตรรายวิชา ในด้านการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้ง ๒ วิทยาลัยมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ส่วนรูปแบบที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์มีแตกต่างกันออกไป คือออกเสียงตามสายของจังหวัด ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดออกไปประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยม ให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมของวิทยาลัย วิทยาลัยออกไปให้บริการวิชาการกับชุมชน มีการเตรียมความพร้อมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยเตรียมชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาในรูปแบบของการประชุมร่วมกับฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ ประชุมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและหัวหน้าสถานีอนามัยที่เป็นแหล่งฝึกของนักศึกษา มีการเตรียมครูพี่เลี้ยงโดยการสัมมนา เตรียมหมู่บ้านโดยการประชุมร่วมกับเจ้าหน้าที่ศูนย์สาธารณสุขชุมชน วิทยาลัยขนาดเล็กไม่ประสบปัญหาในการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๒ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการ โดยใช้ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดกลาง แห่งที่ ๑

๑. ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดกลางแห่งที่ ๑ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งอยู่ในตัวเมือง ติดกับโรงพยาบาลศูนย์ มีพื้นที่ทั้งหมด ๑๘ ไร่ ๓ งาน ๑๖ วา เปิดดำเนินการมาประมาณ ๒๐ ปี ปัจจุบันเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๒ ปี) นอกจากนี้ยังเปิดหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาบุคลากรทางสุขภาพ คือ หลักสูตรการพยาบาลอนามัยครอบครัว มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น ๔๑๗ คน มีอาคารเรียน ๒ หลัง ประกอบไปด้วย ห้องเรียนแบบชั้นบันไดจุ ๑๐๐ คน ๑ ห้อง ห้องเรียนจุ ๕๐ คน ๑ ห้อง ห้องเรียนจุ ๑๐๐ คน ๑ ห้อง ห้องประชุมกลุ่มย่อยจุ ๕๐ คน ๔ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางการพยาบาล ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการกายวิภาคศาสตร์ ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ๑ ห้อง ห้องสมุด ๒ ห้องอยู่ที่อาคารเรียนและหอพัก มีหนังสือประมาณ ๑๔,๐๑๙ เล่ม วารสารวิชาชีพพยาบาลภาษาไทย ๒๐ ชื่อเรื่อง วารสารวิชาชีพพยาบาลภาษาอังกฤษ ๕ ชื่อเรื่อง วารสารทั่วไป ๗ ชื่อเรื่อง นิตยสารทั่วไป ๑๘ ชื่อเรื่อง มีหอประชุม ๑ หลัง หอพักนักศึกษา ๒ หลัง มีอาจารย์จำนวน ๔๒ คน อัตราส่วนระหว่างอาจารย์กับนักศึกษาคือ ๑:๑๐ ผู้อำนวยการคนปัจจุบันบริหารวิทยาลัยแห่งนี้มาแล้ว ๑๐ ปี สำหรับงานวิชาการแบ่งออกเป็น ๘ ภาควิชาคือ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ภาควิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ภาควิชาการพยาบาลเด็ก และภาควิชาบริหารการพยาบาลและพัฒนาวิชาชีพ

๒. ประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

วิทยาลัยมีการดำเนินการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยจัดในรายวิชามนุษยวิทยา พลวัตกลุ่มและการทำงานเป็นทีม การพยาบาลจิตเวช ๑ มีการบูรณาการเนื้อหาในรายวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ๑ ส่วนวิชาการพยาบาลชุมชน ๓ หัวข้อวินิจฉัยชุมชน วิทยาลัยเปิดโอกาสให้ครูพี่เลี้ยงที่สถานีอนามัยและชุมชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดการฝึกภาคปฏิบัติวินิจฉัยชุมชนโดย ครูพี่เลี้ยงช่วยเลือกชุมชน จัดให้นักศึกษาลงไปฝึกการวินิจฉัย

ชุมชนในหมู่บ้าน ๔ สัปดาห์ แบ่งนักศึกษาไปพักที่บ้านชาวบ้าน อาจารย์จะไปนิเทศและร่วมประชุมปรึกษา (Conference) เป็นระยะ ๆ การจัดหลักสูตรแบบนี้มีปัญหาคือ เวลาไม่เหมาะสมกับกับชุมชน ชุมชนไม่มีความพร้อม การจัดให้พักกับชาวบ้านทำให้มีปัญหาด้านประชุมกลุ่ม เมื่อมีการประชุมกลุ่ม ถ้าเลิกดึกนักศึกษาจะรู้สึกเกรงใจชาวบ้านที่ไปพักด้วยเพราะชาวบ้านจะต้องลุกขึ้นมาเปิดประตูบ้านให้ ในรายวิชาการพยาบาลผู้สูงอายุจัดให้มีการฝึกภาคปฏิบัติที่ชุมชนโดยประสานงานกับสำนักงานสาธารณสุขอำเภอและสถานีอนามัยให้ช่วยเลือกชุมชนโดยดูจากจำนวนผู้สูงอายุในชุมชนและจำนวนผู้สูงอายุที่มีความเสี่ยงเบนด้านสุขภาพ ในส่วนของรายวิชาบำบัดทางการพยาบาลได้มีการบูรณาการร่วมกับวิชาการพยาบาลผู้ใหญ่เป็นการบูรณาการเนื้อหา จากเดิมที่มีการสอนเป็นโรค เช่น โรคทางศัลยศาสตร์ โรคทางอายุรศาสตร์ ปรับมาเป็นการสอนระบบโดยเน้นที่ความคิดรวบยอด (concept) ของระบบนั้นๆ เช่น ระบบทางเดินปัสสาวะ ระบบทางเดินอาหาร ระบบประสาท เป็นต้น ในการฝึกภาคปฏิบัติจะแบ่งชั่วโมงฝึกจากเดิมที่เคยฝึกที่หอผู้ป่วยในโรงพยาบาลทั้งหมด ไปฝึกที่ชุมชน โดยแบ่งเวลาจากการฝึกในหอผู้ป่วยหนัก (ICU) มาเป็นฝึกการดูแลผู้ป่วยฟื้นฟูและการส่งเสริมสุขภาพแทน โดยการฝึกในหอผู้ป่วยเฉพาะทางจะให้นักศึกษาเลือกฝึกตามความสนใจในช่วงการฝึกก่อนจบการศึกษา การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุมีปัญหา คือ ผู้เรียนเกิดความคับข้องใจในการเรียน ไม่สามารถเชื่อมโยงองค์ความรู้อย่างเป็นระบบได้ แก้ไขปัญหาโดยการเตรียมนักศึกษาก่อนการจัดการเรียนการสอน

๓. การเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๓.๑ การกำหนดนโยบาย

วิทยาลัยยังไม่มีกำหนดเป็นนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน แต่มีการประชุมอาจารย์ภายในวิทยาลัยเพื่อปรับนโยบาย โดยเริ่มตั้งแต่การทำความเข้าใจกับอาจารย์ว่า “ชุมชน” คืออะไร กำหนดสมรรถนะนักศึกษาแต่ละชั้นปีให้ชัดเจน เนื่องจากว่าสถาบันพระบรมราชชนกกำลังพัฒนาหลักสูตรพยาบาลศาสตร์ ซึ่งเป็นหลักสูตรบูรณาการและใช้ชุมชนเป็นฐาน ดังนั้นทางวิทยาลัยจึงรอกการประกาศใช้หลักสูตรใหม่ของทางสถาบันพระบรมราชชนกก่อนจึงค่อยกำหนดเป็นนโยบายของทางวิทยาลัย เพื่อลดความซ้ำซ้อน ทางวิทยาลัยมีแนวทางการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติคือจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรซึ่งหัวหน้าภาควิชาทุกภาควิชาเป็นกรรมการโดยตำแหน่งและให้หัวหน้าภาควิชาแจ้งให้อาจารย์ในภาควิชาทราบต่อไป ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย

๓.๒ การเตรียมความพร้อมด้านการจัดทำหลักสูตร

วิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตร เรียกว่า “ คณะกรรมการบริหารหลักสูตร ” มีผู้อำนวยการวิทยาลัยเป็นประธาน กรรมการประกอบไปด้วย หัวหน้าภาควิชา อาจารย์ฝ่ายวัดประเมินผล และรองคณบดีฝ่ายวิชาการคณะพยาบาลศาสตร์ที่วิทยาลัยร่วมเป็นสถาบัน สมทบ วิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตร คือ วิทยาลัยกำหนดให้หัวหน้าภาควิชารับผิดชอบในการนำแนวคิดของอาจารย์ในภาควิชาเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรแต่อาจารย์ภายในวิทยาลัยส่วนใหญ่ไม่ยอมนำเสนอความคิดเห็นผ่านหัวหน้าภาควิชาอยากเข้าร่วมประชุมกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเพื่อเสนอความคิดเห็นในการจัดหลักสูตรด้วยตนเอง ด้วยเหตุผลที่ว่า การแสดงความคิดเห็นผ่านที่ประชุมของภาควิชาแล้วให้หัวหน้าภาควิชานำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการบริหารหลักสูตรอาจทำให้รายละเอียดบางส่วนหายไป ในส่วนของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางวิทยาลัยได้มีการนำแนวคิดการปฏิรูประบบสุขภาพมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งได้เริ่มจัดแล้วในหลักสูตรรายวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน การพยาบาลผู้สูงอายุและการพยาบาลผู้ใหญ่ นอกจากนี้ทางวิทยาลัยยังได้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดหลักสูตร คือ ปัญหาสุขภาพของคนในชุมชน นโยบายสุขภาพและผลการประเมินการจัดหลักสูตรในปีการศึกษาที่ผ่านมาซึ่งจะได้มาจากการประเมินโดยนักศึกษาครูที่เลี้ยงและอาจารย์ผู้สอน ซึ่งวิทยาลัยมีการกำหนดให้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยการระดมความคิดเห็นจากคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของวิทยาลัย สำหรับข้อมูลพื้นฐานที่วิทยาลัยใช้ในการบ่งชี้ทิศทางการจัดหลักสูตร คือนโยบายสุขภาพ ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทางวิทยาลัยไม่ได้มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในภาพรวมของวิทยาลัยแต่ได้มีการจัดทำในระดับภาควิชา ซึ่งภาควิชาที่ดำเนินการได้แก่ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ซึ่งได้จัดทำเป็นแผนการศึกษาประจำปี ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณ ทางวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมด้าน การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การเตรียมความพร้อมของอาจารย์ การเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมสื่อการเรียน การสอน ซึ่งพอเพียง

๓.๓ การเตรียมความพร้อมด้านการนำหลักสูตรไปใช้

๓.๓.๑ การบริหารหลักสูตร

วิทยาลัยมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยทางวิทยาลัยได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการบูรณาการหลักสูตร โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ คณาจารย์ภายในวิทยาลัย นอกจากนี้วิทยาลัยยังได้ส่งอาจารย์เข้าร่วมโครงการเรียนรู้วิถีชุมชน วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร มีการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งภายใน

ในวิทยาลัยและภายนอกวิทยาลัยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ คือห้องประชุมกลุ่มย่อยและห้องสมุด ซึ่งทางวิทยาลัยได้จัดเตรียมไว้ ๒ แห่ง คือที่อาคารเรียนและที่หอพักโดยที่หอพักห้องสมุดจะเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ - ๒๐.๐๐ น. ส่วนการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์ได้เตรียมไว้เฉพาะภายในวิทยาลัย เท่านั้น มี ๒ ที่เช่นเดียวกับห้องสมุด วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุและสื่อการเรียนทางวิทยาลัยได้มีการเตรียม หนังสือ วารสารวิชาการ งานวิจัย เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ซีดีรอมและบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) ทางวิทยาลัยประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนคืองบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการไม่เพียงพอ ส่วนการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร ทางวิทยาลัยยังไม่มีการวางแผนเพื่อติดตามการใช้หลักสูตรและไม่สามารถดำเนินการได้เนื่องจากว่าอาจารย์มีจำนวนน้อยและมีภาระงานมากไม่มีเวลาที่จะนิเทศติดตาม

๓.๓.๒ การประเมินผลหลักสูตร

วิทยาลัยได้กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารหลักสูตรเป็นผู้ที่รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร มีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตรคือการใช้หลักสูตรประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรและประเมินระบบหลักสูตร วิทยาลัยยังไม่ประสบปัญหาด้านการประเมินผลหลักสูตร

๓.๓.๓ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยได้มีการวางแผนประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ โดยได้รับความร่วมมือจากนักศึกษาและศิษย์เก่าของวิทยาลัยในการออกไปประชาสัมพันธ์หลักสูตร ปัญหาของการประชาสัมพันธ์หลักสูตรคือภาระงานของอาจารย์มีเป็นจำนวนมากทำให้ไม่สามารถออกไปประชาสัมพันธ์ได้ด้วยตนเอง ส่วนด้านการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางวิทยาลัยมีการประสานงานโดยจัดให้มีการประชุมร่วมกับฝ่ายการพยาบาลโรงพยาบาลที่เป็นแหล่งฝึกเพื่อชี้แจงการจัดหลักสูตรในส่วนที่เป็นฝึกภาคปฏิบัติปีละ ๑ ครั้ง หลังจากนั้นให้ทางภาควิชาประสานงานกับครูพี่เลี้ยงเอง นอกจากนี้หลังจากสิ้นสุดภาคการศึกษาแล้วทางวิทยาลัยได้จัดให้มีการสัมมนาครูพี่เลี้ยงเพื่อประเมินผลการจัดหลักสูตร ทางวิทยาลัยยังไม่ประสบปัญหาด้านการประสานงานกับชุมชนที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดกลาง แห่งที่ ๒

๑. ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดกลางแห่งที่ ๒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งอยู่ในตัวเมือง ด้านหลังโรงพยาบาลศูนย์ มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๔ ไร่ ๑ งาน เปิดดำเนินการมาแล้ว ๓๒ ปี ปัจจุบันเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๒ ปี) นอกจากนี้ยังเปิดหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาบุคลากรทางสุขภาพ เช่น หลักสูตรการพยาบาลอนามัยครอบครัว มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น ๔๐๔ คน มีอาคารเรียน ๓ หลัง ประกอบไปด้วยห้องเรียนแบบชั้นบันได ๒ ห้อง ห้องเรียนจุ ๘๐ คน ๔ ห้อง ห้องเรียนจุ ๕๐ คน ๓ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางการพยาบาล ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการกายวิภาคศาสตร์ ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ๑ ห้อง ห้องสมุด ๒ ห้องคือที่อาคารเรียนและที่หอพัก มีหนังสือภาษาไทย ๑๕,๖๒๑ เล่ม หนังสือภาษาอังกฤษ ๑,๓๐๕ เล่ม วารสารภาษาไทย ๑๐๑ ชื่อเรื่อง วารสารภาษาอังกฤษ ๑๔ ชื่อเรื่อง มีหอประชุม ๑ หลัง หอพักนักศึกษา ๑ หลัง มีอาจารย์จำนวน ๓๗ คน สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษา คือ ๑:๑๑ สำหรับงานวิชาการวิทยาลัยแห่งนี้ได้แบ่งออกเป็น ๔ กลุ่มงานคือ กลุ่มงานการพยาบาลสูติศาสตร์และการพยาบาลเด็ก กลุ่มงานการพยาบาลอนามัยชุมชน กลุ่มงานการพยาบาลพื้นฐานและบริหารการพยาบาล และกลุ่มงานการพยาบาลผู้ใหญ่และเด็ก

๒. ประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

วิทยาลัยไม่เคยจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๓. การเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๓.๑ การกำหนดนโยบาย

วิทยาลัยไม่มีการกำหนดเป็นนโยบายที่ชัดเจนยังเป็นเพียงแนวคิดที่ปรากฏอยู่ในวิสัยทัศน์ของงานวิชาการคือ “ จัดการเรียนการสอนในแนวทางใหม่ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้ นักศึกษามีความเป็นเลิศด้านการคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาได้ มีความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างสอดคล้องกับ สภาพสังคมปัจจุบันและอนาคตที่มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ” วิทยาลัยมีแนวทางการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติคือ วิเคราะห์จุดเด่น จุดด้อยในการจัดหลักสูตร วิเคราะห์ความต้องการของอาจารย์ด้านการจัดการเรียนการสอน เพื่อที่จะทราบทัศนคติของอาจารย์ต่อการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน จากนั้นทำ

โครงการปรับทัศนคติของอาจารย์ก่อนวางแผนจัดหลักสูตร วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบายคือ อาจารย์ส่วนใหญ่มีเจตคติไม่ดีต่อการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เนื่องจากว่าวิทยาลัยเคยทดลองจัดและไม่ประสบผลสำเร็จ

๓.๒ การเตรียมความพร้อมด้านการจัดทำหลักสูตร

วิทยาลัยได้กำหนดให้งานพัฒนาหลักสูตร เป็นผู้รับผิดชอบด้านการจัดหลักสูตร ซึ่งหัวหน้างานจบการศึกษาในระดับปริญญาเอกสาขาวิชาการวิจัยและพัฒนาหลักสูตร ขึ้นตรงต่อรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ทางวิทยาลัยประสบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำหลักสูตรคือ อาจารย์ภายในวิทยาลัยมีจำนวนไม่เพียงพอกับภาระงานที่ตั้งไว้ ในส่วนของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางวิทยาลัยได้มีการนำแนวคิดการปฏิรูประบบสุขภาพมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานคือเริ่มตั้งแต่การให้แนวคิดอาจารย์ โดยหัวหน้างานพัฒนาหลักสูตรได้จัดประชุมเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะของอาจารย์ขึ้น พาไปดูงานที่หน่วยบริการปฐมภูมิ (PCU) เพื่อให้อาจารย์เกิดความรู้ ความเข้าใจว่าเมื่อนักศึกษาจบออกไปปฏิบัติงานที่หน่วยบริการปฐมภูมิจะต้องมีสมรรถนะอะไรบ้าง เพื่อที่อาจารย์จะได้มาออกแบบการสอนได้ วิทยาลัยไม่มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อที่จะนำมาบ่งชี้ทิศทางการจัดหลักสูตร ทางวิทยาลัยไม่มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เนื่องจากมีปัญหาคือ อาจารย์ขาดความรู้ ความเข้าใจ และขาดทักษะในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณ ทางวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกและการเตรียมสื่อการเรียนการสอน ซึ่งพอเพียง ส่วนการเตรียมความพร้อมของอาจารย์มีการจัดสรรงบประมาณแต่ไม่เพียงพอกับความต้องการของหน่วยงานที่รับผิดชอบ

๓.๓ การเตรียมความพร้อมด้านการนำหลักสูตรไปใช้

๓.๓.๑ การบริหารหลักสูตร

วิทยาลัยมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยทางวิทยาลัยได้มีการจัดทำในรูปแบบของการสัมมนา โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ คณาจารย์ในวิทยาลัย ครูพี่เลี้ยงและอาจารย์พิเศษ งานพัฒนาหลักสูตรประสบปัญหาคืองบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานไม่เพียงพอ เพราะทางวิทยาลัยไม่มีการจัดสรรงบประมาณมาให้อย่างชัดเจน ในส่วนของการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ทางวิทยาลัยได้เตรียมไว้ให้ทั้งภายในวิทยาลัยและภายนอกวิทยาลัยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ คือ ห้องประชุมกลุ่มย่อย และการให้บริการห้องสมุด โดยห้องสมุดจะเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ – ๑๙.๐๐ น. ในวันราชการ วันเสาร์และวันอาทิตย์เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๑๒.๐๐ – ๑๙.๐๐ น. ส่วนการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์ ได้เตรียมไว้เฉพาะภายในวิทยาลัย เท่านั้น เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ น. – ๒๐.๐๐ น. ในวันราชการ การเตรียมความพร้อมด้านวัสดุและสื่อการเรียนทางวิทยาลัยได้มีการเตรียมความพร้อม โดยการสั่งซื้อหนังสือ วารสารวิชาการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซีดีรอม บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI) และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องไว้ให้นักศึกษาได้ค้นคว้า วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน วิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อเฝ้าติดตามการใช้หลักสูตรโดยมีการเฝ้าติดตามในภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ยังไม่พบปัญหาด้านการเฝ้าติดตามการใช้หลักสูตร

๓.๓.๒ การประเมินผลหลักสูตร

วิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร มีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตรโดยประเมินหลักสูตรทั้งระบบ วิทยาลัยยังไม่ประสบปัญหาการประเมินผลหลักสูตร

๓.๓.๓ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยไม่มีการวางแผนประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ส่วนด้านการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางวิทยาลัยมีการประสานงานโดยจัดให้มีการประชุมร่วมฝ่ายการพยาบาล สถานีอนามัยและชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกเพื่อชี้แจงการจัดหลักสูตรในส่วนที่เป็นการฝึกภาคปฏิบัติ นอกจากนี้ยังจัดให้มีการสัมมนาครูพี่เลี้ยงร่วมด้วย ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการประสานงานกับชุมชนที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดกลางแห่งที่ ๓

๑. ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขนาดกลาง แห่งที่ ๓ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งอยู่ห่างจากตัวเมือง ๑๖ กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด ๕๐ ไร่ เปิดดำเนินการมาแล้ว ๒๗ ปี ปัจจุบันเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๒ ปี) นอกจากนี้ยังเปิดหลักสูตรฝึกอบรมระยะสั้นเพื่อพัฒนาบุคลากรทางสุขภาพ ได้แก่ หลักสูตรการพยาบาลอนามัยครอบครัว หลักสูตรการสอนพยาบาลในคลินิก หลักสูตรการสื่อสารและให้คำปรึกษา หลักสูตรเทคนิคการให้คำปรึกษา หลักสูตรการให้บริการทางคลินิกเพื่อให้บริการปฐมภูมิ หลักสูตรการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนเพื่อสนับสนุนการบริการปฐมภูมิ หลักสูตรพัฒนาวิชาชีพด้านการพยาบาลเพื่อพัฒนาวิชาชีพพยาบาลเทคนิค มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น ๔๖๘ คน มีอาคารอำนวยการ ๑ หลัง อาคารเรียน ๒ หลัง ประกอบไปด้วยห้องเรียนแบบชั้นบันได ๒ ห้อง ห้องเรียนจุ ๑๐๐ คน ๙ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ๑ ห้อง

ห้องปฏิบัติการทางการแพทย์ ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการกายวิภาคศาสตร์ ๑ ห้อง ห้องสมุด ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการคอมพิวเตอร์ ๑ ห้อง มีหนังสือประมาณ ๑๕,๕๑๒ เล่ม วารสารภาษาไทย ๖๙ ชื่อเรื่อง วารสารภาษาอังกฤษ ๑๐ ชื่อเรื่อง หอประชุม ๑ หลัง มีอาจารย์จำนวน ๕๔ คน จบปริญญาตรี ๒๔ คน จบปริญญาโท ๓๐ คน ยังไม่มีอาจารย์จบระดับปริญญาเอก อัตราส่วน อาจารย์:นักศึกษา คือ ๑: ๖.๖๓ ผู้อำนวยการคนปัจจุบันบริหารวิทยาลัยแห่งนี้มาตั้งแต่วิทยาลัย เปิดทำการ สำหรับงานวิชาการแบ่งออกเป็น ๘ ภาควิชาคือ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ภาควิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ภาควิชาการพยาบาลเด็ก และภาควิชาบริหารการพยาบาลและพัฒนาระบบสุขภาพ

๒. ประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

วิทยาลัยมีการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานในภาควิชาการพยาบาล สูติศาสตร์ การพยาบาลอนามัยชุมชน สุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช การพยาบาลเด็ก และภาควิชาพื้นฐานการศึกษาที่จัดในวิชาวัฒนธรรมไทยและมนุษยวิทยา โดยมีรายละเอียดการจัดคือ (๑) มีการบูรณาการในการฝึกภาคปฏิบัติจำนวน ๓.๕ หน่วยกิต เป็นเวลา ๗ สัปดาห์ ระหว่างวิชาสูติศาสตร์ ๑ หน่วยกิต อนามัยชุมชน ๒ หน่วยกิตและวิชาการพยาบาลเด็ก ๐.๕ หน่วยกิต โดยจะมีการกำหนดประสบการณ์การฝึกภาคปฏิบัติที่ฝ่ายส่งเสริมสุขภาพของ โรงพยาบาลชุมชนร่วมกัน (๒) มีการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการระหว่างวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวชและการพยาบาลผู้สูงอายุ โดยให้นักศึกษาฝึกที่โรงพยาบาล ๒ สัปดาห์และที่ชุมชน ๒ สัปดาห์ พบปัญหาคือ อาจารย์มีความชำนาญเฉพาะทางไม่สามารถนิเทศนักศึกษาใน ๒ สาขาวิชาพร้อม ๆ กันได้คืออาจารย์ภาควิชาการพยาบาลจิตเวชไม่มีความชำนาญด้านผู้สูงอายุในขณะเดียวกันอาจารย์ที่ชำนาญด้านผู้สูงอายุ ไม่ชำนาญในการพยาบาลจิตเวชทำให้ต้องใช้อาจารย์อย่างน้อย ๒ คนนิเทศนักศึกษา ๑ กลุ่มซึ่งเป็นไปไม่ได้เพราะอาจารย์ไม่เพียงพอ (๓) มีการบูรณาการเนื้อหาวิชาการระหว่างวิชาวัฒนธรรมไทยและวิชามนุษยวิทยาโดยจัดให้นักศึกษาไปศึกษาชุมชนที่นักศึกษาสนใจตามวัตถุประสงค์รายวิชา แล้วนำมาเข้ากลุ่มประชุมปรึกษาระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาที่พบคืออาจารย์ไม่ได้ไปชุมชนกับนักศึกษาทำให้ชี้ประเด็นไม่ชัดเจนและการที่ให้นักศึกษาเลือกชุมชนที่สนใจเองแล้วลงไปศึกษาเลยโดยไม่มีการเตรียมชุมชนทำให้ชุมชนไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ของการมาศึกษา บางชุมชนไม่ให้ความร่วมมือ เช่น การศึกษาความเชื่อเกี่ยวกับการทรงเจ้ากับการรักษา ชาวบ้านจะไม่ให้เข้าดูพิธีและไม่ยอมให้สัมภาษณ์เพราะกลัวว่าจะเป็นการมาจับผิดชาวบ้าน (๔) ในภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน จัดในรายวิชาอนามัย ชุมชน ๑ ,๒, ๓ พบปัญหาคือจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอกับนักศึกษาที่ต้องแบ่งออกเป็นกลุ่มย่อยในการศึกษาชุมชน นักศึกษาต้องเสียค่าใช้จ่ายในการลงพื้นที่เองบางส่วนและเวลาตามหน่วยกิตไม่เพียงพอกับการปฏิบัติจริง โดยเฉพาะในการจัดการ

เรียนการสอนภาคทฤษฎีที่ให้นักศึกษาลงศึกษาในพื้นที่จริงและจะต้องตามดูประชาชนในพื้นที่ที่ตนเองได้รับมอบหมาย

๓. การเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๓.๑ การกำหนดนโยบาย

วิทยาลัยมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งปรากฏอยู่ในแผนงานปฏิรูปการศึกษา กลยุทธ์ข้อที่ ๑ คือ ปรับปรุงและพัฒนาาระบบและวิธีการจัดการเรียนการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยมีมาตรการในการปฏิบัติ คือ (๑) เตรียมความพร้อมของผู้สอน โดยให้ความรู้และปรับทัศนคติผู้สอนในการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก ใช้ชุมชนเป็นฐาน และใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (๒) การบูรณาการหลักสูตร โดยปรับเนื้อหาหลักสูตรจากเดิมที่เป็น Subject Based Learning เป็น Concept Based Learning และดำเนินการสอนแบบบูรณาการ (๓)การเตรียมความพร้อมผู้เรียน โดยให้ความรู้และแนวทางเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการเรียนรู้ด้วยตนเอง (๔) การพัฒนาทรัพยากรการเรียนรู้ โดยจัดหา เตรียมความพร้อมแหล่งค้นคว้าให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน (๕) การวิจัยและพัฒนา วิทยาลัยมีแนวทางการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติคือ จัดให้มีการประชุมอาจารย์เพื่อแจ้งนโยบายให้ทุกคนทราบ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบงานด้านต่างๆ และจัดให้มีการประชุมร่วมกันระหว่างกรรมการวิชาการและกรรมการที่รับผิดชอบงานวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย

๓.๒ การเตรียมความพร้อมด้านการจัดทำหลักสูตร

วิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการในการจัดทำหลักสูตร ยังไม่พบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ ในส่วนของการศึกษาข้อมูลพื้นฐานทางวิทยาลัยได้มีการนำแนวคิดการปฏิรูประบบสุขภาพมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน นอกจากนี้ทางวิทยาลัยยังได้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดหลักสูตร คือ ข้อมูลเกี่ยวกับชุมชนเช่น ปัญหาสุขภาพของคนในชุมชน ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เรียน ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของวิทยาลัย ความพร้อมของอาจารย์ทั้งด้านความรู้ ทักษะและทักษะด้านการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สื่อการเรียนการสอน และความซ้ำซ้อนในเนื้อหาของหลักสูตร โดยวิทยาลัยได้มีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานโดยมีการระดมความคิดเห็นจากคณะกรรมการวิชาการ ศึกษาจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ การศึกษาดูงานที่โรงเรียนพยาบาลศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ มหาวิทยาลัยแมคมาสเตอร์ ประเทศแคนาดา สำหรับข้อมูลพื้นฐานที่วิทยาลัยใช้ในการบ่งชี้ทิศทางการจัดหลักสูตรคือนโยบายสุขภาพและนโยบายการจัดการศึกษา

ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิทยาลัยได้มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งได้จัดทำเป็นแผนการศึกษาประจำปี วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน คือเนื่องจากภาระกิจของอาจารย์มีเป็นจำนวนมากและเวลาว่างไม่ตรงกัน นัดประชุมค่อนข้างยาก ส่งผลให้การทำงานไม่ต่อเนื่องและไม่สามารถดำเนินงานตามแผนได้ ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณทางวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณโดยใช้เงินบำรุงของวิทยาลัยในการเตรียมความพร้อมด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การยกร่างเอกสารหลักสูตร การเตรียมความพร้อมของอาจารย์ การเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก การเตรียมสื่อการเรียน การสอน การประเมินผลหลักสูตร การเตรียมนักศึกษา ซึ่งพอเพียง ส่วนการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้รับการจัดสรรงบประมาณไม่เพียงพอ

๓.๓ การเตรียมความพร้อมด้านการนำหลักสูตรไปใช้

๓.๓.๑ การบริหารหลักสูตร

วิทยาลัยมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การอบรม การสัมมนา การศึกษาดูงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ วิทยาลัยเป็นผู้ดำเนินการจัดการเตรียมความพร้อมของบุคลากรเอง โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ อาจารย์ในวิทยาลัย ครูพี่เลี้ยงและชุมชน วิทยาลัยประสบปัญหาในการเตรียมบุคลากรคือ อาจารย์มีภาระงานมากทำให้กำหนดเวลาการประชุมค่อนข้างยาก วิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งภายในวิทยาลัยและภายนอกวิทยาลัย ภายในวิทยาลัยได้มีการเตรียม ห้องประชุมกลุ่มย่อย การให้บริการห้องสมุด ซึ่งเปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๗.๓๐ - ๑๗.๐๐ น. ในวันราชการ การให้บริการห้องคอมพิวเตอร์ เปิดให้บริการตั้งแต่เวลา ๐๗.๐๐ น. - ๑๙.๐๐ น. ทุกวัน ส่วนภายนอกวิทยาลัย ได้เตรียมห้องประชุมกลุ่มย่อยและศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวกคือ งบประมาณไม่เพียงพอโดยเฉพาะการเตรียมบริการอินเทอร์เน็ตและการเตรียมศูนย์การเรียนรู้ในชุมชน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาด้านเวลาการประสานงานกับชุมชนเพราะเวลาของอาจารย์และชุมชนว่างไม่ตรงกัน ทำให้การประสานงานลำบาก สำหรับการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุและสื่อการเรียนทางวิทยาลัยได้มีการเตรียมหนังสือ วารสารวิชาการ งานวิจัย เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง ซีดีรอมและบทเรียนคอมพิวเตอร์ ช่วยสอน วิทยาลัยประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนคือ งบประมาณไม่เพียงพอ ส่วนการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร วิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อติดตามการใช้หลักสูตรโดยกำหนดให้มีการทำวิจัยเชิงปฏิบัติการในชั้นเรียน (Action Research) เพื่อจะได้นำผลการวิจัยมาปรับปรุงและพัฒนาการจัดหลักสูตรให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการวางแผนนิเทศติดตามการใช้หลักสูตร

๓.๓.๒ การประเมินผลหลักสูตร

วิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้ที่รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร มีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตรโดยจะทำการประเมินเอกสารหลักสูตร ประเมินการใช้หลักสูตร ประเมิน สัมฤทธิผลของหลักสูตรและการประเมินผลระบบหลักสูตร วิทยาลัยประสบปัญหาด้านการประเมินผลหลักสูตรคือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจในการประเมินผลหลักสูตร ทางวิทยาลัยได้วางแผนแก้ไขปัญหามาโดยเชิญวิทยากรมาให้คำแนะนำโดยจัดในรูปแบบของการประชุมเชิงปฏิบัติการ

๓.๓.๓ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชุมชนที่ทางวิทยาลัยใช้เป็นฐานการการเรียนรู้ คือ หอผู้ป่วยในโรงพยาบาล ศูนย์ โรงพยาบาลชุมชน สถานีอนามัย และหมู่บ้านซึ่งมีทั้งที่เป็นชุมชนเมืองและชุมชนชนบท วิทยาลัยมีการวางแผนประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ โดยการออกไปประชุมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ที่วิทยาลัยตั้งอยู่ เพื่อชี้แจงการให้ชุมชนมีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรของวิทยาลัย ซึ่งในที่ประชุมเดียวกันนี้ได้มีการประสานงานเพื่อขอความร่วมมือในการเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักศึกษาด้วย ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการประสานงานกับชุมชนที่เกี่ยวข้อง

**สรุปภาพรวมการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อม
ในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน
ของวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก
กระทรวงสาธารณสุข**

วิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ขนาดกลาง ส่วนใหญ่ ไม่มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ส่วนวิทยาลัยที่มีการกำหนดนโยบายได้มีแนวทางในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ คือประชุมร่วมกับคณะกรรมการวิชาการและคณะกรรมการหลักสูตร ประชุมอาจารย์ทั้งวิทยาลัยเพื่อชี้แจงนโยบาย มีบางวิทยาลัยที่ประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย คือ อาจารย์ในวิทยาลัยมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งแก้ไขโดยจัดโครงการปรับเจตคติของอาจารย์ก่อนกำหนดนโยบาย ทุกวิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตร มีวิทยาลัย 1 แห่งที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ คือ อาจารย์ทุกคนอยากร่วมเป็นกรรมการในการจัดหลักสูตร ทุกวิทยาลัยมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดหลักสูตร โดยทุกวิทยาลัยทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายสุขภาพ นโยบายการ

ปฏิรูประบบสุขภาพ นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ นโยบาย ๓๐ บาทรักษาทุกโรค มี ๒ วิทยาลัย ทำการศึกษาข้อมูล เกี่ยวกับปัญหาสุขภาพของคนในชุมชน ส่วนข้อมูลที่วิทยาลัยใช้สำหรับการ บ่งชี้ทิศทางในการจัดหลักสูตรคือ นโยบายสุขภาพและนโยบายการศึกษา มี ๑ วิทยาลัยที่ไม่ได้ ทำการศึกษาข้อมูลพื้นฐานและไม่กำหนดข้อมูลพื้นฐานที่บ่งชี้ทิศทางการจัด หลักสูตร ส่วนวิธีที่ ทางวิทยาลัยใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน คือ ศึกษาจากเอกสาร รายงาน งานวิจัยและการระดม ความคิดเห็นจากคณะกรรมการหลักสูตร ทั้งหมดไม่ประสบปัญหาด้านการศึกษาข้อมูล พื้นฐาน วิทยาลัยส่วนใหญ่มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มี เพียง ๑ วิทยาลัยที่ไม่มีการวางแผน วิทยาลัยประสบปัญหาในการวางแผนการจัดหลักสูตร คือ อาจารย์มีภาระงานอื่นมากทำให้ไม่มีเวลาในการประชุมเพื่อวางแผนการจัดหลักสูตร มีการ จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมของอาจารย์ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุ หลักสูตร สื่อการเรียน ชุมชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและการยกเว้นเอกสารหลักสูตร วิทยาลัย ส่วนใหญ่มีการวางแผนการเตรียมบุคลากรโดยมีวิธีการคือ (๑) จัดประชุมเชิงปฏิบัติการภายใน วิทยาลัย (๒) จัดให้อาจารย์เข้าร่วมการสัมมนา และ (๓) จัดให้อาจารย์เข้าร่วมประชุมวิชาการ มี ๑ วิทยาลัยที่ประสบปัญหาได้รับงบประมาณไม่เพียงพอในการเตรียมความพร้อมของบุคลากร ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ทั้งภายในวิทยาลัยและภาย นอกวิทยาลัยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกที่เตรียมไว้ คือ ห้องประชุมกลุ่มย่อย ห้องสมุด สำหรับห้องคอมพิวเตอร์ได้เตรียมไว้เฉพาะที่วิทยาลัยเท่านั้น ทุก วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนการเตรียมวัสดุ หลักสูตรและสื่อการเรียน ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมหนังสือ วารสารวิชาการ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (CAI) ไว้ให้นักศึกษาค้นคว้า มี ๒ วิทยาลัยที่ประสบปัญหา งบประมาณไม่เพียงพอ วิทยาลัยส่วนใหญ่มีการวางแผนนิเทศการใช้หลักสูตร มี ๑ วิทยาลัยที่ ประสบปัญหาด้านการวางแผนการนิเทศคือ อาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการนิเทศและ อาจารย์ผู้ที่รับผิดชอบการนิเทศมีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถทำการนิเทศได้อย่างทั่วถึง ทุกวิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้ที่รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร มีการวางแผนการ ประเมินผลหลักสูตร ส่วนใหญ่จะประเมินเกี่ยวกับระบบหลักสูตร การใช้หลักสูตรและประเมิน สัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร มี ๑ วิทยาลัยที่ได้ทำการประเมินเอกสารหลักสูตร วิทยาลัยส่วนใหญ่ ไม่ประสบปัญหาด้านการประเมินผลหลักสูตร มีเพียง ๑ วิทยาลัยที่ประสบปัญหาคือ อาจารย์ ขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผลหลักสูตร วิทยาลัยส่วนใหญ่มีการวางแผนการ ประชาสัมพันธ์หลักสูตร ส่วนรูปแบบที่ใช้ในการประชาสัมพันธ์ คือ ประชุมร่วมกับองค์การ บริหารส่วนตำบลและนักศึกษา ร่วมกับศิษย์เก่าของวิทยาลัยออกไปประชาสัมพันธ์ มีวิทยาลัย ๑ แห่ง ที่ประสบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์ คือ อาจารย์มีภาระงานอื่นมากไม่สามารถออกไป ประชาสัมพันธ์ได้ด้วยตนเอง ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมของชุมชนและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง ซึ่งทุกวิทยาลัยจะมีการเตรียมชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาโดยการ ประชุมร่วมกับฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติและการประชุม ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและหัวหน้าสถานีอนามัยที่

เป็นแหล่งฝึกของนักศึกษา นอกจากนี้ยังมีการเตรียมครูที่เลี้ยงโดยการสัมมนาและมี ๑ วิทยาลัย ที่เตรียมหมู่บ้านให้เป็นศูนย์การเรียนรู้ของนักศึกษาโดยการประชุมคณะกรรมการหมู่บ้านและ ประชุมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งประสบปัญหาทางประมาณในการเตรียมชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ

ส่วนที่ ๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียม ความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตบูรณาการ โดยใช้ ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดใหญ่ แห่งที่ ๑

๑. ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดใหญ่แห่งที่ ๑ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งอยู่ในตัวเมือง ด้านหลัง โรงพยาบาลศูนย์ มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๔ ไร่ เปิดดำเนินการมาประมาณ ๔๗ ปี ปัจจุบัน เปิดสอน ในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตและประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร (ต่อเนื่อง ๒ ปี) มี นักศึกษารวมทั้งสิ้น ๕๐๔ คน มี อาคารอำนวยการ ๑ หลัง อาคารเรียน ๒ หลัง ประกอบไป ด้วย ห้องเรียนจ ๑๐๐ คน ๖ ห้อง ห้องเรียนจ ๒๐ คน ๑ ห้อง ห้องเรียนจ ๕๒ คน ๒ ห้อง ห้องประชุมกลุ่มย่อยจ ๒๕ คน ๓ ห้อง ห้องปฏิบัติการทางวิทยาศาสตร์ ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการ ทางการพยาบาล ๑ ห้อง ห้องสมุด ๒ ห้องที่อาคารเรียน ๑ ห้องและที่หอพัก ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติ การคอมพิวเตอร์ ๑ ห้อง ห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ๑ ห้อง หอพักนักศึกษา ๒ หลัง เป็น หอพักนักศึกษาหญิง ๑ หลังจ ๒๖๐ คน หอพักนักศึกษาชาย ๑ หลังจ ๓๐ คน วิทยาลัยแห่งนี้ มีอาจารย์จำนวน ๖๒ คน โดยมีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรี ๑๒ คน ปริญญาโท ๔๖ คน และปริญญาเอก ๒ คน อัตราส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาคือ ๑:๑๐.๕ สำหรับงานวิชาการแบ่งเป็น ๘ ภาควิชาคือ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ ภาควิชา วิทยาศาสตร์พื้นฐาน ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ภาควิชาแนวคิดพื้นฐานและ หลักการพยาบาล ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ภาควิชาการพยาบาลเด็ก และ ภาควิชาบริหารการพยาบาลและพัฒนาระบบ

๒. ประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

มีการบูรณาการกันระหว่างวิชากฎหมายสำหรับพยาบาลและวิชาจริยศาสตร์สำหรับพยาบาลโดยใช้กรณีศึกษาเดียวกันในการวิเคราะห์ประเด็น วิทยาลัยใช้ชุมชนเป็นฐานในการเรียนรู้ในช่วงของการฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาซึ่งแยกเป็นรายวิชา

๓. การเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๓.๑ การกำหนดนโยบาย

วิทยาลัยไม่มีนโยบายที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน มีเพียงการกำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่ปรากฏอยู่ในปรัชญาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่ว่า " วิทยาลัยพยาบาลเชื่อว่า บัณฑิตจากสถาบันแห่งนี้ จะมีความรู้ ความสามารถ ประยุกต์ศาสตร์ทางการแพทย์และศาสตร์สาขาอื่นไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลที่มี คุณภาพ ทั้งด้านส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค รักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้การพยาบาลแบบองค์รวม เน้นการดูแลตนเองและคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน " วิทยาลัยมีแนวทางการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติคือ จัดให้มีการประชุมกรรมการหลักสูตรเพื่อกำหนดทิศทางการจัดหลักสูตร วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย

๓.๒ การเตรียมความพร้อมด้านการจัดทำหลักสูตร

วิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตร ซึ่งมีผู้อำนวยการเป็นประธาน รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการเป็นเลขานุการและหัวหน้าภาควิชาทุกภาควิชาเป็นกรรมการ นอกจากนี้มีอาจารย์ที่จบปริญญาเอกสาขาวิชาหลักสูตรและการสอนร่วมเป็นกรรมการด้วย ซึ่งกรรมการชุดนี้จะมีหน้าที่ในการศึกษา วิเคราะห์หลักสูตร เสนอปัญหาที่พบในการจัดหลักสูตร เข้าที่ประชุมคณาจารย์ ปรับปรุงแก้ไขหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ตรวจสอบและกำกับจัดการเรียนการสอน ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตร วิทยาลัยได้นำแนวคิดการปฏิรูประบบสุขภาพมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน สำหรับข้อมูลพื้นฐานที่วิทยาลัยใช้ในการบ่งชี้ทิศทางการจัดหลักสูตร คือ นโยบายสุขภาพ ทางวิทยาลัยยังไม่ประสบปัญหาด้านการศึกษา ข้อมูลพื้นฐาน วิทยาลัยไม่มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณ ทางวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมในทุกด้าน ซึ่งพอเพียง

๓.๓ การเตรียมความพร้อมด้านการนำหลักสูตรไปใช้

๓.๓.๑ การบริหารหลักสูตร

วิทยาลัยมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยทางวิทยาลัยได้จัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนา โดยมีกลุ่มเป้าหมายคือ คณาจารย์ภายในวิทยาลัยและครูพี่เลี้ยง วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร วิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งภายในวิทยาลัยและภายนอกวิทยาลัยซึ่งเป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติคือ ห้องประชุม กลุ่มย่อย และการให้บริการห้องสมุด ส่วนการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์ได้เตรียมไว้เฉพาะภายในวิทยาลัย เท่านั้น สำหรับการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุและสื่อการเรียนทางวิทยาลัยได้มีการเตรียมความพร้อม โดยเตรียม หนังสือ วารสารวิชาการ งานวิจัยและเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้วิทยาลัยยังมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำวิจัยด้วยเรื่องละ ๑๐,๐๐๐ บาท ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน ส่วนการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรวิทยาลัยมอบหมายให้แต่ละภาควิชาดำเนินการเอง โดยมีหัวหน้าภาควิชาเป็นผู้รับผิดชอบ

๓.๓.๒ การประเมินผลหลักสูตร

วิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้ที่รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ทางวิทยาลัยมีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตรอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการประเมินผลเอกสารหลักสูตร ประเมินผลการใช้หลักสูตร และประเมินสัมฤทธิผลของหลักสูตร วิทยาลัยยังไม่ประสบปัญหาด้านการประเมินผลหลักสูตร

๓.๓.๓ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยมีการวางแผนประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ส่วนด้านการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางวิทยาลัยมีการประสานงานจัดให้มีการสัมมนาครูพี่เลี้ยงทุกปีหลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอนแล้ว ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการประสานงานกับชุมชนที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยพยาบาล ขนาดใหญ่ แห่งที่ ๒

๑. ข้อมูลทั่วไป

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขนาดใหญ่แห่งที่ ๒ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ตั้งอยู่ในตัวเมือง ติดกับโรงพยาบาลศูนย์ มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ ๑๙ ไร่ เปิดดำเนินการมาแล้วประมาณ ๒๙ ปี ปัจจุบันเปิดสอนในหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์และประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ (ต่อเนื่อง ๒ ปี) มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น ๕๘๙ คน มีอาคารเรียน ๓ หลัง ห้องปฏิบัติการ คอมพิวเตอร์ ๑ ห้อง มีห้องสมุด ๒ ห้องที่อาคารเรียน ๑ ห้องและที่หอพัก ๑ ห้อง มีหนังสือ ๑๙,๔๕๔ เล่ม วารสารภาษาไทย ๘๙ ชื่อเรื่อง วารสารภาษาอังกฤษ ๑๕ ชื่อเรื่อง หอประชุม ๑ หลัง หอพักนักศึกษา ๑ หลัง มีอาจารย์จำนวน ๖๕ คนลาศึกษาต่อ ๔ คน อัตราส่วนระหว่าง อาจารย์ต่อนักศึกษาคือ ๑:๙.๖๕ สำหรับงานวิชาการแบ่งออกเป็น ๘ ภาควิชาคือ ภาควิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ภาควิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ ภาควิชาวิทยาศาสตร์พื้นฐาน ภาควิชาสุขภาพจิตและการพยาบาลจิตเวช ภาควิชาแนวคิดพื้นฐานและหลักการพยาบาล ภาควิชาการพยาบาลผู้ใหญ่และผู้สูงอายุ ภาควิชาการพยาบาลเด็ก และภาควิชาบริหารการพยาบาลและพัฒนาระบบวิชาชีพ

๒. ประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

วิทยาลัยมีการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน คือมีการบูรณาการ เนื้อหาระหว่างวิชาการพยาบาลอนามัยชุมชน ๑ และวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา ซึ่งเป็นการจัดการ ศึกษาในภาคทฤษฎี โดยกำหนดให้นักศึกษาไปศึกษาชุมชน และนำสิ่งที่ได้จากการศึกษามา ประชุมปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษา ปัญหาที่พบ คือ เวลาไม่พอ ทางภาควิชาได้กำหนดเวลา สำหรับหน่วยนี้ ๙ ชั่วโมง แบ่งเป็นศึกษาชุมชน ๓ ชั่วโมง ศึกษาด้วยตนเอง ๓ ชั่วโมงและ ประชุมปรึกษา ๓ ชั่วโมง เนื่องจากเนื้อหาที่นักศึกษาจะต้องเรียนรู้มีมาก และการที่จะเชื่อมโยง ให้นักศึกษามองเห็นปัญหาสุขภาพทั้งระบบเป็นเรื่องที่ยากอาจารย์ที่รับผิดชอบจึงแก้ไขปัญหา โดยการประชุมกลุ่มกับนักศึกษานอกเวลาเรียน

๓. การเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบ บูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

๓.๑ การกำหนดนโยบาย

วิทยาลัยมีการกำหนดนโยบายด้านการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชน เป็นฐาน ซึ่งปรากฏอยู่ในปรัชญาการจัดการศึกษาของวิทยาลัยที่ว่า " การจัดการเรียนการสอน

ในสถาบันนี้ ผู้เรียนจะได้รับการเตรียมให้มีความรู้และทักษะทางการพยาบาลและความรู้อื่น ๆ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของสังคมไทย โดยมุ่งให้ผู้เรียนมีประสบการณ์การเรียนรู้จากสภาพการณ์จริง ในชุมชนและสถานบริการสุขภาพทุกระดับ... “ วิทยาลัยมีแนวทางการนำนโยบายลงสู่การปฏิบัติคือให้อาจารย์ทุกท่านศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจและจัดการเรียนการสอนตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย

๓.๒ การเตรียมความพร้อมด้านการจัดทำหลักสูตร

วิทยาลัยกำหนดให้ทีมงานจัดหลักสูตรและการสอน รับผิดชอบด้านการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน โดยงานนี้จะอยู่ภายใต้การกำกับของรองผู้อำนวยการงานสอน ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการหลักสูตร มีการนำแนวคิดการปฏิรูประบบสุขภาพมาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เช่น นโยบาย ๓๐ บาทรักษาทุกโรค นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ สำหรับข้อมูลพื้นฐานที่วิทยาลัยใช้ในการบ่งชี้ทิศทางการจัดหลักสูตร คือ นโยบายสุขภาพ วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน ทางวิทยาลัยได้มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งได้จัดทำเป็นแผนการศึกษาประจำปี ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ส่วนด้านการจัดสรรงบประมาณ ทางวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมในทุกด้าน ซึ่งพอเพียง

๓.๓ การเตรียมความพร้อมด้านการนำหลักสูตรไปใช้

๓.๓.๑ การบริหารหลักสูตร

วิทยาลัยมีการวางแผนการเตรียมความพร้อมของบุคลากรในการจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยทางวิทยาลัยได้จัดให้มีการประชุมวิชาการอบรมและการสัมมนาให้กับคณาจารย์ภายในวิทยาลัยและนักศึกษา วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร วิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกทั้งภายในวิทยาลัยและภายนอกวิทยาลัยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ คือ ห้องประชุม กลุ่มย่อยและการให้บริการห้องสมุด ส่วนการให้บริการห้องคอมพิวเตอร์ ได้เตรียมไว้เฉพาะภายในวิทยาลัย เท่านั้น สำหรับการเตรียมความพร้อมด้านวัสดุและสื่อการเรียนทางวิทยาลัยได้เปิดโอกาสให้อาจารย์สั่งซื้อหนังสือ วารสารวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยผ่านทางบรรณารักษ์ห้องสมุดนอกจากนี้อาจารย์ผู้สอนยังได้เตรียมเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้องไว้ให้นักศึกษาค้นคว้าอีกด้วย ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน วิทยาลัยมีการจัดทำแผนการนิเทศติดตามการใช้หลักสูตรซึ่งรองผู้อำนวยการงานสอนจะเป็นผู้รับผิดชอบโดยตรงและทำการนิเทศด้วยตนเอง

๓.๓.๒ การประเมินผลหลักสูตร

วิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้ที่รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร ซึ่งเป็นไปตามนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษา ทางวิทยาลัยมีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตรอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร โดยมีการประเมินผลเอกสารหลักสูตร ประเมินผลการใช้หลักสูตร ประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรและประเมินผลหลักสูตรทั้งระบบ วิทยาลัยยังไม่ประสบปัญหาด้านการประเมินผลหลักสูตร

๓.๓.๓ ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยได้มีการวางแผนประชาสัมพันธ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานให้กับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ ส่วนด้านการประสานงานกับชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องวิทยาลัยมีการประสานงานจัดให้มีการสัมมนาครูที่เลี้ยงทุกปีหลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนการสอนแล้ว ทางวิทยาลัยไม่ประสบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตรและการประสานงานกับชุมชนที่เกี่ยวข้อง

สรุปภาพรวมการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์ แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ของวิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

วิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ทั้ง ๒ แห่ง มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งมีแนวทางในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติคือ ประชุมร่วมกับกรรมการวิชาการและกรรมการหลักสูตร วิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตร ไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ วิทยาลัยมีมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดหลักสูตร โดยทำการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายสุขภาพ นโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพ นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ นโยบาย ๓๐ บาทรักษาทุกโรค และข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพของคนในชุมชน ส่วนข้อมูลที่วิทยาลัยใช้สำหรับการบ่งชี้ทิศทางในการจัดหลักสูตรคือนโยบายสุขภาพ ส่วนวิธีที่ทางวิทยาลัยใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานคือ ศึกษาจากเอกสารรายงานและงานวิจัย ทั้งหมดไม่ประสบปัญหาด้านการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน มีบางวิทยาลัยที่มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ไม่มีปัญหาด้านการวางแผนวิทยาลัยทั้ง ๒ แห่ง มีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การเตรียมความพร้อมอาจารย์ การเตรียมความพร้อมสิ่งอำนวยความสะดวก และการเตรียมวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน นอกจากนี้ยังมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้วย ทั้ง ๒ วิทยาลัยมีการวางแผนการเตรียมบุคลากร สำหรับวิธีการที่ใช้ในการ

เตรียมบุคลากรคือ การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการภายในวิทยาลัย จัดให้อาจารย์เข้าร่วมการสัมมนา และจัดให้อาจารย์เข้าร่วมประชุมทางวิชาการ ไม่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมด้านสิ่งอำนวยความสะดวกไว้ทั้งภายในวิทยาลัยและภายนอกวิทยาลัยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาคือห้องประชุมกลุ่มย่อย ห้องสมุด ส่วนห้องคอมพิวเตอร์ ส่วนใหญ่ได้เตรียมไว้เฉพาะที่วิทยาลัยเท่านั้น วิทยาลัยไม่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนการเตรียมวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมหนังสือ วารสารวิชาการ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง และบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนไว้ให้นักศึกษาค้นคว้า วิทยาลัยทั้ง ๒ แห่ง มีการวางแผนนิเทศการใช้หลักสูตร ไม่ประสบปัญหาด้านการนิเทศการใช้หลักสูตร วิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตร มีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตรซึ่งประเมินการใช้หลักสูตร ประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรและประเมินระบบหลักสูตร ไม่ประสบปัญหาด้านการประเมินผลหลักสูตร ในด้านการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง วิทยาลัยมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร ไม่ประสบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร วิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งวิทยาลัยจะมีการเตรียมชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาโดยการประชุมร่วมกับฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติ การประชุมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและหัวหน้าสถานีอนามัยที่เป็นแหล่งฝึกของนักศึกษา มีการเตรียมครูพี่เลี้ยงโดยการสัมมนา ไม่ประสบปัญหาด้านงบประมาณที่ใช้ในการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ส่วนที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการเตรียมความพร้อมและปัญหาการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานของวิทยาลัยพยาบาลในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข

ตารางที่ ๕ จำนวนวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขที่มีการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ด้านการกำหนดนโยบาย จำแนกตามขนาดของวิทยาลัย (n = ๗)

การกำหนดนโยบาย	วิทยาลัย ขนาดเล็ก (n=๒)		วิทยาลัย ขนาดกลาง (n=๓)		วิทยาลัย ขนาดใหญ่ (n=๒)		รวม (n=๗)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๑. การกำหนดนโยบายอย่างเป็นลายลักษณ์อักษร	๒	๐	๑	๒	๑	๑	๔
๒. การกำหนดแนวทางการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ								
๒.๑ การประชุมร่วมกับคณะกรรมการวิชาการและคณะกรรมการหลักสูตร	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๒.๒ การให้อาจารย์ทุกคนร่วมทำแผนการศึกษา	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๒.๓ การประชุมอาจารย์ทั้งวิทยาลัยเพื่อชี้แจงนโยบาย	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๒.๔ การให้อาจารย์ทุกคนศึกษาจากเอกสารหลักสูตร	๐	๒	๐	๓	๑	๑	๑	๖
๓. ปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย								
๓.๑ อาจารย์มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖

จากตารางที่ ๕ พบว่า วิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็กทั้งหมด มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรและมีแนวทางในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ คือ การประชุมร่วมกับคณะกรรมการวิชาการและกรรมการหลักสูตรและให้อาจารย์ทุกคนร่วมทำแผนการศึกษา ไม่มีปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย

วิทยาลัยขนาดกลาง พบว่ามี ๑ วิทยาลัยที่ทำการกำหนดนโยบายอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษรและมีการนำนโยบายสู่การปฏิบัติ โดย การจัดประชุมอาจารย์ทั้งวิทยาลัยเพื่อชี้แจงนโยบาย มีวิทยาลัยขนาดกลาง ๑ แห่งที่ประสบปัญหาด้านการกำหนดนโยบายคือ อาจารย์มีทัศนคติที่ไม่มีต่อการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

วิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ พบว่ามี ๑ วิทยาลัยที่มีการกำหนดนโยบายอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร และมีวิธีในการนำนโยบายสู่การปฏิบัติโดยให้อาจารย์ทุกคนศึกษาจากเอกสารหลักสูตร ไม่มีปัญหาด้านการกำหนดนโยบาย

ในภาพรวมพบว่า มีวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข จำนวน ๔ แห่งที่มีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร สำหรับการนำนโยบายสู่การปฏิบัติพบว่าแต่ละวิทยาลัยมีแนวทางที่แตกต่างกัน คือ การประชุมร่วมกับกรรมการวิชาการและกรรมการหลักสูตรให้อาจารย์ทุกคนร่วมทำแผนการศึกษา ประชุมอาจารย์ทั้งวิทยาลัยเพื่อชี้แจงนโยบาย สำหรับปัญหาด้านการกำหนดนโยบายพบว่ามีวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๑ แห่งที่ประสบปัญหา คือ อาจารย์ในวิทยาลัยมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน

ตารางที่ ๑๐ จำนวนวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่มีการเตรียมความพร้อม ในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ด้านการจัดทำหลักสูตร จำแนกตามขนาดของวิทยาลัย (n = ๗)

การจัดทำหลักสูตร	วิทยาลัย ขนาดเล็ก (n=๒)		วิทยาลัย ขนาดกลาง (n=๓)		วิทยาลัย ขนาดใหญ่ (n=๒)		รวม (n=๗)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการ	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗
๒. ปัญหาการแต่งตั้งคณะกรรมการ	๑	๑	๒	๑	๐	๒	๓	๔
๒.๑ จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ	๑	๑	๑	๒	๐	๒	๒	๕
๒.๒ อาจารย์ไม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๒.๓ อาจารย์ไม่มีประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๒.๔ อาจารย์ทุกคนอยากร่วมเป็นกรรมการ	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖

ตารางที่ ๑๐ (ต่อ)

การจัดทำหลักสูตร	วิทยาลัย ขนาดเล็ก (n=๒)		วิทยาลัย ขนาดกลาง (n=๓)		วิทยาลัย ขนาดใหญ่ (n=๒)		รวม (n=๗)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๓. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗
ข้อมูลที่ศึกษา								
๓.๑ ปัญหาสุขภาพของคนในชุมชน	๑	๑	๒	๑	๐	๒	๓	๔
๓.๒ นโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพ / นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ / นโยบาย ๓๐ บาทรักษาทุกโรค	๑	๑	๒	๑	๒	๐	๕	๒
๓.๓ ผลการประเมินหลักสูตร	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๓.๔ ข้อมูลผู้เรียน	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๓.๕ ศักยภาพของวิทยาลัย	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๓.๖ ความพร้อมของอาจารย์	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๓.๗ สื่อการเรียน	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๓.๘ หลักสูตร	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๔. วิธีการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน								
๔.๑ ประชุมร่วมกับสาธารณสุข จังหวัด	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๔.๒ ศึกษาจากเอกสาร / รายงาน / งานวิจัย	๑	๑	๑	๒	๒	๐	๔	๓
๔.๓ ระดมความคิดเห็นจากคณะ กรรมการหลักสูตร	๐	๒	๒	๑	๐	๒	๒	๕
๕. การกำหนดข้อมูลที่ใช้บังคับทางการจัด หลักสูตร	๒	๐	๒	๑	๒	๐	๖	๑
๕.๑ นโยบายสุขภาพ	๒	๐	๑	๒	๒	๐	๕	๒
๕.๒ นโยบายสุขภาพและนโยบาย การศึกษา	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๖. การวางแผนการจัดหลักสูตร	๑	๑	๑	๒	๑	๑	๓	๔
๗. ปัญหาการวางแผนการจัดหลักสูตร	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๗.๑ อาจารย์มีภาระงานอื่นมากทำให้ไม่ มีเวลาในการประชุมเพื่อวางแผน การจัดหลักสูตร	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๘. การจัดสรรงบประมาณ	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๘.๑ สำหรับการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน	๑	๑	๒	๑	๒	๐	๕	๒
๘.๒ สำหรับการเตรียมความพร้อมของ อาจารย์	๒	๐	๒	๑	๒	๐	๖	๑

ตารางที่ ๑๐ (ต่อ)

การจัดทำหลักสูตร	วิทยาลัย ขนาดเล็ก (n=๒)		วิทยาลัย ขนาดกลาง (n=๓)		วิทยาลัย ขนาดใหญ่ (n=๒)		รวม (n=๗)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๘.๓ สำหรับการเตรียมความพร้อมของ นักศึกษา	๑	๑	๑	๒	๒	๐	๔
๘.๔ สำหรับการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๘.๕ สำหรับการเตรียมวัสดุหลักสูตร และสื่อการเรียน	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๘.๖ สำหรับการเตรียมชุมชนและ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๑	๑	๒	๑	๒	๐	๕	๒

จากตารางที่ ๑๐ พบว่า วิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็กทุกวิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตร มี ๑ แห่งที่มีปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ คือ มีจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ อาจารย์ไม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และอาจารย์ไม่มีประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่าวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็กทุกวิทยาลัยมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดหลักสูตร มี ๑ วิทยาลัยที่ศึกษาทั้งปัญหาสุขภาพของคนในชุมชนและนโยบายสุขภาพ / นโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพ / นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ / นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค สำหรับวิธีที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่ามี ๑ วิทยาลัยที่ทำการศึกษาจากเอกสาร รายงานและงานวิจัยและ ๑ วิทยาลัยที่ทำการประชุมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด วิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็กทั้งหมดใช้นโยบายสุขภาพเป็นข้อมูลสำหรับการบ่งชี้ทิศทางในการจัดหลักสูตร ในการวางแผนการจัดหลักสูตรพบว่ามีวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็ก ๑ แห่ง ที่มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ไม่มีปัญหาด้านการวางแผนการจัดหลักสูตรสำหรับการจัดสรรงบประมาณพบว่าวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็กทั้งหมดมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยทุกวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมของอาจารย์ สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน

วิทยาลัยขนาดกลาง พบว่าทุกวิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตร สำหรับปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ พบว่า มีวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๑ แห่งที่มีปัญหาจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ และวิทยาลัยพยาบาล ๑ แห่งมีปัญหาอาจารย์ทุกคนอยากร่วมเป็นกรรมการ ในการศึกษาข้อมูลพื้นฐานพบว่าวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลางทุกวิทยาลัยมีการศึกษาข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดหลักสูตร โดยมี ๒ วิทยาลัยที่ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาสุขภาพของคนในชุมชน และนโยบายสุขภาพ / นโยบายการปฏิรูประบบ

สุขภาพ / นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ / นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค มี ๒ วิทยาลัยที่ทำการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานโดยการระดมความคิดเห็นจากคณะกรรมการหลักสูตร ส่วนข้อมูลที่ใช้สำหรับการบ่งชี้ทิศทางในการจัดหลักสูตรพบว่าวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๑ แห่ง ใช้ นโยบายสุขภาพและ ๑ แห่งใช้ทั้งนโยบายสุขภาพและนโยบายการศึกษา มีวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๑ แห่ง ที่มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ซึ่งประสบปัญหาคืออาจารย์มีภาระงานอื่นมากทำให้ไม่มีเวลาในการประชุมเพื่อวางแผนการจัดหลักสูตร สำหรับการจัดสรรงบประมาณพบว่าวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลางทั้งหมดมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยทุกวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน

วิทยาลัยขนาดใหญ่ พบว่าทุกวิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตร ไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ สำหรับการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานพบว่าวิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ทุกวิทยาลัยมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดหลักสูตร โดยทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับนโยบายสุขภาพ/ นโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพ / นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ / นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค ทุกวิทยาลัยศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานโดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร รายงานและงานวิจัย ส่วนข้อมูลที่วิทยาลัยขนาดใหญ่ใช้สำหรับบ่งชี้ทิศทางในการจัดหลักสูตรพบว่าทั้งหมดใช้นโยบายสุขภาพ มีวิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ ๑ แห่ง ที่มีการวางแผนการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ไม่ประสบปัญหาด้านการวางแผนการจัดหลักสูตร สำหรับการจัดสรรงบประมาณพบว่าวิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ทั้งหมดมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน โดยทุกวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมของการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐาน การเตรียมความพร้อมของอาจารย์ นักศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน และการเตรียมความพร้อมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในภาพรวมพบว่าทุกวิทยาลัยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อรับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตร มีวิทยาลัยพยาบาล ๓ แห่งที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการแต่งตั้งคณะกรรมการ คือ จำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอ อาจารย์ไม่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้และอาจารย์ไม่มีประสบการณ์การจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน ทุกวิทยาลัยมีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานเพื่อใช้ในการจัดหลักสูตรโดยมี ๕ วิทยาลัยที่ทำการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับนโยบายสุขภาพ/นโยบายการปฏิรูประบบสุขภาพ/นโยบายการส่งเสริมสุขภาพ/นโยบาย 30 บาทรักษาทุกโรค มี ๔ วิทยาลัยที่ศึกษาค้นคว้าข้อมูลพื้นฐานจากเอกสาร รายงานและงานวิจัย วิทยาลัยพยาบาล ๕ แห่งที่ใช้ นโยบายสุขภาพเป็นข้อมูลสำหรับบ่งชี้ทิศทางในการจัดหลักสูตร ทุกวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อมในการจัดหลักสูตรแบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐานโดยทุกวิทยาลัยมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน มี ๖ วิทยาลัยที่จัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการเตรียมความพร้อม

ของอาจารย์และมีวิทยาลัยพยาบาล ๔ แห่งที่จัดสรรงบประมาณไว้สำหรับการเตรียมความพร้อมของนักศึกษา

ตารางที่ ๑๑ จำนวนวิทยาลัยพยาบาลสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุขที่มีการเตรียมความพร้อม ในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตร์แบบบูรณาการโดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร จำแนกตามขนาดของวิทยาลัย (n = ๗)

การบริหารหลักสูตร	วิทยาลัย ขนาดเล็ก (n=๒)		วิทยาลัย ขนาดกลาง (n=๓)		วิทยาลัย ขนาดใหญ่ (n=๒)		รวม (n=๗)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๑. การวางแผนการเตรียมบุคลากร	๑	๑	๓	๐	๒	๐	๖
๒. วิธีการเตรียมบุคลากร								
๒.๑ ให้อาจารย์ร่วมกำหนดนโยบายการ พัฒนาบุคลากร	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๒.๒ จัดสรรงบประมาณให้อาจารย์เลือก หัวข้อในการพัฒนาตนเอง	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๒.๓ จัดประชุมเชิงปฏิบัติการใน วิทยาลัย	๐	๒	๒	๑	๒	๐	๔	๓
๒.๔ จัดให้อาจารย์เข้าร่วมประชุม วิชาการ	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๒.๕ จัดให้อาจารย์เข้าร่วมสัมมนา	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๒.๖ จัดให้มีการศึกษาดูงาน	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๓. ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากร								
๓.๑ งบประมาณไม่เพียงพอ	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๔. การเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก								
๔.๑ ภายในวิทยาลัย								
- ห้องประชุมกลุ่มย่อย	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
- ห้องสมุด	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
- ห้องคอมพิวเตอร์	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๔.๒ ภายนอกวิทยาลัย								
- ห้องประชุมกลุ่มย่อย	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
- ห้องสมุด	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
- ห้องคอมพิวเตอร์	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๕. การเตรียมวัสดุหลักสูตรและสื่อ								
การเรียน	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๕.๑ หนังสือ	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๕.๒ วารสารวิชาการ	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐

ตารางที่ ๑๑ (ต่อ)

การบริหารหลักสูตร	วิทยาลัย ขนาดเล็ก (n=๒)		วิทยาลัย ขนาดกลาง (n=๓)		วิทยาลัย ขนาดใหญ่ (n=๒)		รวม (n=๗)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๕.๓ เว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗
๕.๔ บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอน(CAI)	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๖. ปัญหาการเตรียมวัสดุหลักสูตรและสื่อ การเรียนรู้	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๖.๑ งบประมาณไม่เพียงพอ	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๗. การวางแผนนิเทศการใช้หลักสูตร	๑	๑	๒	๑	๒	๐	๕	๒
๘. ปัญหาการวางแผนนิเทศการใช้หลักสูตร	๑	๑	๑	๒	๐	๒	๒	๕
๘.๑ อาจารย์มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศ	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๘.๒ อาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อ การนิเทศ	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๘.๓ อาจารย์ผู้รับผิดชอบด้านการนิเทศ มีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถทำ การนิเทศได้อย่างทั่วถึง	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖

จากตารางที่ ๑๑ พบว่า มีวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็ก ๑ แห่ง ที่วางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยให้อาจารย์ร่วมกำหนดนโยบายการพัฒนาบุคลากรและจัดสรรงบประมาณให้อาจารย์เลือกหัวข้อในการพัฒนาตนเอง ไม่มีปัญหาด้านการเตรียมบุคลากร วิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็กทุกแห่งมีการเตรียมความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ ไม่มีปัญหาด้านการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ ในการวางแผนการนิเทศการใช้หลักสูตรพบว่า มีวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็ก ๑ แห่งที่มีการวางแผนนิเทศการใช้หลักสูตร ซึ่งมีปัญหาคืออาจารย์มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศ อาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการนิเทศและอาจารย์ที่รับผิดชอบการนิเทศมีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถทำการนิเทศได้อย่างทั่วถึง

วิทยาลัยพยาบาลขนาดกลางทั้งหมดมีการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากร มี ๒ วิทยาลัยที่เตรียมความพร้อมโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการภายในวิทยาลัย มีวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๑ แห่ง ที่ประสบปัญหางบประมาณที่ใช้ในการเตรียมความพร้อมของบุคลากรไม่เพียงพอ ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ มีวิทยาลัยพยาบาล ๑ แห่งประสบปัญหาคือ งบประมาณที่ใช้ในการเตรียมวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนรู้ไม่เพียงพอ มีวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๒ แห่งที่ทำการวางแผนนิเทศการใช้หลักสูตร มี ๑ วิทยาลัยที่มีปัญหาจำนวนอาจารย์ไม่เพียงพอต่อการนิเทศ

วิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ทั้งหมดมีการวางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากร โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการภายในวิทยาลัย ไม่มีปัญหาการเตรียมความพร้อมของบุคลากร

ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน ไม่มีปัญหาด้านการเตรียมสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน วิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ทั้งหมดมีการวางแผนนิเทศการใช้หลักสูตร ไม่มีปัญหาด้านการวางแผนการนิเทศการใช้หลักสูตร

ในภาพรวมพบว่ามีวิทยาลัยพยาบาล ๖ แห่งที่วางแผนเพื่อเตรียมความพร้อมของบุคลากร ส่วนรูปแบบที่ใช้ในการเตรียมความพร้อมพบว่ามี ๔ วิทยาลัยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการภายในวิทยาลัย และมีวิทยาลัยพยาบาล ๑ แห่งที่ประสบปัญหาคืองบประมาณที่ใช้ในการเตรียมความพร้อมของบุคลากรไม่เพียงพอ ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมของสิ่งอำนวยความสะดวก วัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียน ส่วนปัญหาพบว่ามี ๑ วิทยาลัยที่งบประมาณไม่เพียงพอสำหรับการวางแผนการนิเทศการใช้หลักสูตรพบว่า มีวิทยาลัยพยาบาล ๕ แห่งที่วางแผนนิเทศการใช้หลักสูตร และมี ๒ วิทยาลัยที่ประสบปัญหาด้านการวางแผนการนิเทศ คือ อาจารย์มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการนิเทศ อาจารย์มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการนิเทศและอาจารย์ที่รับผิดชอบการนิเทศมีภาระงานมากทำให้ไม่สามารถทำการนิเทศได้อย่างทั่วถึง

ตารางที่ ๑๒ จำนวนวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่ทำการเตรียมความพร้อม ในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตแบบบูรณาการ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เกี่ยวกับการประเมินผลหลักสูตร (n = ๗)

การประเมินผลหลักสูตร	วิทยาลัย ขนาดเล็ก (n=๒)		วิทยาลัย ขนาดกลาง (n=๓)		วิทยาลัย ขนาดใหญ่ (n=๒)		รวม (n=๗)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๑. การกำหนดผู้รับผิดชอบ	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗
๒. การวางแผนการประเมินผลหลักสูตร	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๒.๑ การประเมินเอกสารหลักสูตร	๑	๑	๑	๒	๒	๐	๔	๓
๒.๒ การประเมินการใช้หลักสูตร	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๒.๓ การประเมินสัมฤทธิ์ผลของ หลักสูตร	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๒.๔ การประเมินระบบหลักสูตร	๑	๑	๓	๐	๒	๐	๖	๑
๓. ปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านการ ประเมินหลักสูตร	๑	๑	๑	๒	๐	๒	๒	๕
๓.๑ อาจารย์ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการประเมินผลหลักสูตร	๑	๑	๑	๒	๐	๒	๒	๕

จากตารางที่ ๑๒ พบว่าวิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็กทุกแห่งได้กำหนดให้มีผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินผลหลักสูตรและมีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตร โดยทุกวิทยาลัยจะทำการประเมินเกี่ยวกับระบบการใช้หลักสูตรและสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร ส่วนปัญหาพบว่ามี ๑ วิทยาลัยที่ประสบปัญหาคือ อาจารย์ขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผลหลักสูตร

วิทยาลัยพยาบาลขนาดกลางทุกวิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินผลหลักสูตรและมีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตร โดยทุกวิทยาลัยมีการวางแผนเกี่ยวกับการประเมินผลใช้หลักสูตร สัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรและการประเมินระบบหลักสูตร มีวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๑ แห่งที่ประสบปัญหาการเตรียมความพร้อมด้านการประเมินผลคือ อาจารย์ขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผลหลักสูตร

วิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ทุกวิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้ที่รับผิดชอบในการประเมินผลหลักสูตรและมีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตร โดยทุกวิทยาลัยมีการวางแผนเกี่ยวกับการประเมินผลเอกสารหลักสูตร การใช้หลักสูตร การประเมินสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตรและการประเมินระบบหลักสูตร ทั้งหมดไม่มีปัญหาเกี่ยวกับการเตรียมความพร้อมในการประเมินผลหลักสูตร

ในภาพรวมพบว่าทุกวิทยาลัยได้กำหนดให้มีผู้ที่รับผิดชอบด้านการประเมินผลหลักสูตรและมีการวางแผนการประเมินผลหลักสูตรโดยทุกวิทยาลัยมีการวางแผนเพื่อประเมินผลการใช้หลักสูตรและสัมฤทธิ์ผลของหลักสูตร สำหรับปัญหาพบว่ามีวิทยาลัยพยาบาล ๒ แห่ง ที่ประสบปัญหาคือ อาจารย์ขาดความรู้ ความเข้าใจในการประเมินผลหลักสูตร

ตารางที่ ๑๓ จำนวนวิทยาลัยพยาบาล สังกัดสถาบันพระบรมราชชนก กระทรวงสาธารณสุข ที่ทำการเตรียมความพร้อม ในการจัดหลักสูตรประกาศนียบัตรพยาบาลศาสตรบัณฑิตบูรณาการ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน เกี่ยวกับการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (n = ๗)

ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	วิทยาลัย ขนาดเล็ก (n=๒)		วิทยาลัย ขนาดกลาง (n=๓)		วิทยาลัย ขนาดใหญ่ (n=๒)		รวม (n=๗)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๑. มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร	๒	๐	๒	๑	๒	๐	๖
รูปแบบการประชาสัมพันธ์								
๑.๑ ออกเสียงตามสายของจังหวัด	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖
๑.๒ ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดออกไปประชาสัมพันธ์ที่โรงเรียนมัธยม	๑	๑	๐	๓	๑	๑	๒	๕
๑.๓ ให้ชุมชนมีส่วนร่วมกับการกิจกรรมของวิทยาลัย	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑	๖

ตารางที่ ๑๓ (ต่อ)

ชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	วิทยาลัย ขนาดเล็ก (n=๒)		วิทยาลัย ขนาดกลาง (n=๓)		วิทยาลัย ขนาดใหญ่ (n=๒)		รวม (n=๗)	
	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี	มี	ไม่มี
	๑.๔ วิทยาลัยออกไปให้บริการวิชาการ กับชุมชน	๑	๑	๐	๓	๐	๒	๑
๑.๕ ประชุมร่วมกับองค์การบริหาร ส่วนตำบล	๐	๒	๑	๒	๑	๑	๒	๕
๑.๖ นักศึกษาและศิษย์เก่าร่วมกัน ประชาสัมพันธ์	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖
๒. ปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร								
๒.๑ อาจารย์มีภาระงานอื่นมากไม่ สามารถออกไปประชาสัมพันธ์ได้ ด้วยตนเอง	๐	๒	๑	๒	๐	๑	๑	๖
๓. การเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
บุคคล / หน่วยงานที่ได้รับการเตรียม ความพร้อม								
๓.๑ ครูพี่เลี้ยงโดยการสัมมนา	๐	๒	๒	๑	๒	๐	๔	๓
๓.๒ หมู่บ้านโดยการประชุมคณะ กรรมการหมู่บ้าน	๑	๑	๑	๒	๐	๒	๒	๕
๓.๓ หมู่บ้านโดยการประชุมร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบล/ศูนย์ สาธารณสุขชุมชน	๑	๑	๑	๒	๐	๒	๒	๕
๓.๔ หอผู้ป่วยโดยการประชุมร่วมกับ หัวหน้าฝ่ายการพยาบาลและ หัวหน้าหอผู้ป่วย	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๓.๕ สถานื่อนามัยโดยการประชุมร่วม กับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและ สถานื่อนามัย	๒	๐	๓	๐	๒	๐	๗	๐
๔. ปัญหาการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง								
๔.๑ งบประมาณไม่เพียงพอ	๐	๒	๑	๒	๐	๒	๑	๖

จากตารางที่ ๑๓ พบว่า วิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็กทั้งหมดมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยมี ๑ วิทยาลัยที่ออกเสียงตามสายของจังหวัด ๑ วิทยาลัยที่ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในออกไปประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนมัธยม มี ๑ วิทยาลัยให้ชุมชนมี

ส่วนร่วมกับกิจกรรมของวิทยาลัยและมี ๑ วิทยาลัยที่ออกไปให้บริการวิชาการกับชุมชน ไม่มีปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร วิทยาลัยพยาบาลขนาดเล็กทุกแห่งมีการเตรียมความพร้อมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมของหอผู้ป่วยโดยการประชุมร่วมกับฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยและเตรียมความพร้อมของสถานอนามัยโดยการประชุมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและหัวหน้าสถานอนามัยที่เป็นแหล่งฝึกของนักศึกษา ไม่มีปัญหาในการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

วิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๒ แห่งมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยมี ๑ วิทยาลัยที่ทำการประชุมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล และ ๑ วิทยาลัยที่ให้ศึกษาร่วมกับศิษย์เก่าออกไปประชาสัมพันธ์ มีวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๑ แห่ง ที่ประสบปัญหาด้านการประชาสัมพันธ์หลักสูตร คือ อาจารย์มีภาระงานอื่นมากไม่สามารถออกไปประชาสัมพันธ์ได้ด้วยตนเอง ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งทุกวิทยาลัยมีการเตรียมชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาโดยการประชุมร่วมกับฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยและการประชุมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและหัวหน้าสถานอนามัย สำหรับปัญหาพบว่ามีวิทยาลัยพยาบาลขนาดกลาง ๑ แห่ง ที่ได้รับงบประมาณในการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่เพียงพอ

วิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ทุกวิทยาลัยมีการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยมี ๑ วิทยาลัยที่ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในการออกไปประชาสัมพันธ์ที่โรงเรียนมัธยม และมี ๑ วิทยาลัยที่มีการประชุมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ไม่มีวิทยาลัยใดที่ประสบปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตร วิทยาลัยพยาบาลขนาดใหญ่ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยการสัมมนาครูพี่เลี้ยง และเตรียมชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาโดยการประชุมร่วมกับฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยและประชุมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและหัวหน้าสถานอนามัย ไม่มีปัญหาในการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ในภาพรวมพบว่ามีวิทยาลัยพยาบาล ๖ วิทยาลัยที่มีการวางแผนการประชาสัมพันธ์หลักสูตร โดยมี ๒ วิทยาลัยที่ร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดออกไปประชาสัมพันธ์ที่โรงเรียนมัธยม และมี ๒ วิทยาลัยที่มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตรโดยการจัดประชุมร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล มี ๑ วิทยาลัยที่มีปัญหาเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์หลักสูตร คือ อาจารย์มีภาระงานอื่นมากไม่สามารถออกไปประชาสัมพันธ์ได้ด้วยตนเอง ทุกวิทยาลัยมีการเตรียมความพร้อมของชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยทุกวิทยาลัยจะมีเตรียมชุมชนที่เป็นแหล่งฝึกภาคปฏิบัติของนักศึกษาโดยการประชุมร่วมกับฝ่ายการพยาบาลและหัวหน้าหอผู้ป่วยและประชุมร่วมกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขอำเภอและหัวหน้าสถานอนามัย มี ๑ วิทยาลัยที่มีปัญหาในการเตรียมชุมชนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องคืองบประมาณไม่เพียงพอ